

Jó Pajtás

2018. II. 8.

72. évf., 4. szám

Fotó: Ótos András

AJÁNDÉKPOSZTER

Itthon telelő madarak

A TE VALENTINOD

*Legendák
a szerelem napja
körül*

**AKIT NEM DIVAT
OLVASNI**

Szenteleky Kornél
MAGUNK KÖZÖTT

Ne aggódj sokat!

*Meddig tart a farsang,
és mikor kezdődik
a böjt időszaka?*

Tehetségek kerestetnek!

A Vajdasági Tehetségsegítő Tanács pályázatot hirdet a kiemelkedően tehetséges magyar anyanyelvű diákok díjazására. Ajánlásokat iskolák vagy más intézmények, valamint egyesületek, személyek nyújthatnak be. A díjakat a VI. Vajdasági Tehetségnapon nyújtják át. Több kategóriát hirdettek:

1. Született tehetség kitüntetés (4–6 éves korig)

2. Tehetséges diákok kitüntetés – kistehetség – 7–8. osztályos diákok jelölhetők az öt kategóriában, (2 személy részesül kategóriánként)

Ígéretes tehetség – középiskolások diákok jelölhetők az öt kategóriában (2 személy részesül kategóriánként)

Jelölési kategóriák: természettudományok, társadalomtudományok, magyar nyelv és idegen nyelvek, zeneművészet, képzőművészet – filmművészet, sport és mozgáskultúra.

3. Kiváló tehetség, tehetséges fiatal kitüntetés – felsőoktatási hallgatók, tehetsé-

ges fiatalok kategóriája. A jelölt lehet tehetséges színművész, hegedűművész, mérnök, üzletember, sportoló, énekes, mesterember, képzőművész... itt nincsenek kategóriák, csak a tehetség számít.

A cél olyan tehetséges fiatalok díjazása, akik tehetségükkel, adottságukkal, munkájukkal kiemelkedő eredményeket értek el versenyeken, fesztiválokon és kitűnnek társaik közül.

4. Tehetségek szolgálatáért díj (felnőttek, pedagógusok, kategóriák: óvodapedagógus, tanító, általános iskolai tanár, középiskolai tanár, főiskolai vagy egyetemi tanár).

A jelölés az adatlap kitöltésével történik, egy pályázó intézmény maximum 2 diákot jelölhet kategóriánként. Postai úton várják a jelöléseket, a határidő: **2018. február 23.** Cím: Vajdasági Tehetségsegítő Tanács, 24000 Szabadka, Sonja Marinković 26. Érdeklődni lehet az 024/524-678-as telefonszámon.

PÁLYÁZAT

Mátyás megválasztása

Ebben a félévben sem maradnak el a pályázatok, melyekkel közös játékokra, gondolkodásra igyekszünk ösztönözni benneteket, s természetesen nyeremények is lesznek.

Az idei év Mátyás király éve lesz, királlyá választásának 560., és születésének 575. évfordulója jegyében. A jubileum megünnepléséhez társulunk ezzel a pályázattal, reméljük titeket is megmozgat, és sok szép munkával leptek meg bennünket.

Mátyás királlyá választásának története valóságos legenda. Múlt heti számunkban idéztünk Jókai Mór idevágó művéből. A legendás királyválasztás történetét – a saját értelmezéseketben – lerajzolhatjátok, de le is írhatjátok. Vagyis pályázatunk nyitott a képzőművészeti munkák (bármilyen stílus) és az irodalmi alkotások előtt (vers vagy próza) is.

A pályamunkákat **március 5-éig** várjuk címünkre: Jó Pajtás, 21 000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., vagy jopajtás.szerk@magyarszo.rs – MÁTYÁS KIRÁLY-PÁLYÁZAT. Kérjük, adataitokat is tüntessétek fel: név, osztály, helység, cím.

Az eredményt március 15-ei számunkban tesszük közzé.

Díjat hozott az ex-libris

A szabadkai Népkör MMK 9. alkalommal meghirdetett nemzetközi grafikai pályázatán **Szakáll Hargita**, a J. J. Zmaj iskola negyedik tanulója és **Uglik Auróra**, az EmArt Műhely nyolcadik osztályos növendéke kapott díjat ex libriséért. A képen Hargita tanítónénijével, **Grubanov Martinek Emíliával**.

Ne állj szóba idegenekkel!

A palicsi Miroslav Antić iskolában a múlt hét elején az 5., 6. és 7. osztályos magyar tagozatok részt vettek a Tijana Jurić Alapítvány előadásán, ahol sok hasznos információt hallhattak különféle témakörökben, mint amilyenek: Biztonságos jelszó, Ne állj szóba idegenekkel! Hamis profil felismerése, Miért vannak a felnőttek is veszélyben? Pedofília, Emberkereskedelem.

Az előadás a gyerekek megítélése szerint is hasznos volt, mert új információk hangzottak el és óva intettek mindenkit, hogy találomra használja az internetet – olvasható az iskola honlapján.

Csoóri Sándor

Farsangi kutyabál

*De érdekes volna,
ha kutyabál volna,
s farsang napján
minden kutya
bálba gyalogolna,
nagy kutya is,
kis kutya is,
kit csíp még a bolha.*

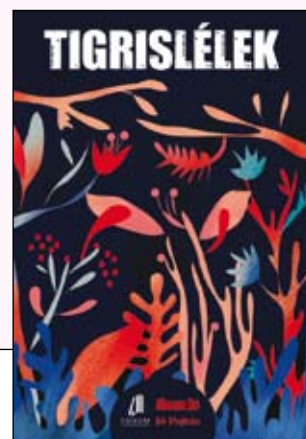
Antal Árpád, 7. osztály,
Szivárvány Szakkör, Topolya

Megrendelhető a Tigrislélek

Lapunk új kiadványa, a Tigrislélek nem kínál mást, mint válogatást a vajdasági magyar novellairóadalomból a kezdetektől egészen napjainkig. Aki kézbe veszi, az egy egész évszázadnyi időt járhat be legnagyobb prózaíroinkkal Milkó Izidortól, Szenteky Kornéltól, Szirmai Károlytól kezdődően a mai korszak neves írói korosztályáig, mint amilyen Bencsik Orsolya, Csik Mónika, Fehér Miklós, Sándor Zoltán és mások.

A kötetet tehát ajánljuk mindazok figyelmébe, akik egy tetszetős, igényes kiadvány által betekintést szeretnének nyerni a vajdasági magyar novellairóadalom változatosságába, akik prózamondó versenyre keresnek megfelelő szöveget, vagy egyszerűen csak olvasni szeretnének.

A Magyar Szó Kft. és a Forum Könyvkiadó közös kiadványa, a mintegy kétszáz oldalas Tigrislélek 400 dináros áron (plusz postaköltség) megrendelhető lapterjesztőnkénél a 021/557-304-es vagy a 021/557-244-es telefonszámon, illetve a plasman@magyarszo.rs e-mail-címen.

A jó szakma felér egy diplomával

Adán és Szabadkán megtartották a Szakma Sztár Fesztivál vajdasági írásbeli elődöntőit

A Magyar Nemzeti Tanács második alkalommal vett részt a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által szervezett Szakma Sztár Fesztivál vajdasági írásbeli elődöntőinek lebonyolításában. Ezeket pénteken egyidejűleg tartották meg az adai Műszaki Iskolában, illetve a szabadkai Ivan Sarić Műszaki Iskolában. Adán Petkovics Márta, az MNT Végrehajtó Bizottságának tagja köszöntötte a diákokat és a felkészítő tanárokat. Elmondta, hogy tizenegyedik alkalommal tartják meg az anyaországi versenyt, amelyre az idén második alkalommal nevezhettek be a határon túli szakközépiskolák diákjai. Közülük Vajdaságból az idei versenyre összesen 70 tanuló jelentkezett 11 szakmában 11 középiskolából.

Petkovics Márta és Lajkó Sára adai iskolaigazgató-helyettes a verseny adai megnyitóján

– A verseny mottója: A jó szakma felér egy diplomával. A jó szakembert megbecsülik és meg is fizetik. Ezt ti is tudjátok, és kérek benneteket, hogy tanuljatok szorgalmasan, lessétek el a leendő szakmátok legapróbb, legrejtélyesebb fortélyait, és a középiskola elvégzése után legyetek a szakmátok megbecsült képviselői – mondta a résztvevő diákoknak Petkovics Márta, aki megköszönte a felkészítő tanároknak a színvonalas oktatást és a tanulók felkészítését, majd megnyitotta a versenyt.

Az adai elődöntőben 36 diák versenyzett 8 szakon, 6 középiskolából, összesen 13 felkészítő tanár közreműködésével. A kereskedő szakon 8 diák mérette meg magát a zentai Közgazdasági és Kereskedelmi Iskolából. Az elektronikai technikus szakon 7 diák versenyzett az óbecsei Műszaki Iskolából és a nagybecskereki Nikola Tesla Elektrotechnikai és Építészeti

A szabadkai elődöntő résztvevői az írásbeli megmérettetésen

Középiskolából. Az adai Műszaki Iskolából magasépítő technikus szakon 5 diák, infokommunikációs hálózatepítő és üzemeltető szakon 2 tanuló, gépi forgácsoló szakon 6 diák mérettette meg a tudását. A csókai Vegyészeti és Élelmiszer-ipari Középiskolából 4 tanuló versenyzett fodrász szakon, 1 diák vegyésztechnikus szakon, valamint hegesztő szakon 3 tanuló a temerini Lukijan Mušicki Középiskolából. Az írásbeli verseny végeredménye a jövő hétre lesz meg.

A szabadkai megmérettetést Bognár Beáta, a Nemzeti Tanács Oktatási Bizottságának tagja nyitotta meg, aki köszöntő beszédében kifejtette, hogy már az elődöntőre is a legjobb diákok érkeztek, valamint köszönetet mondott a felkészítő tanároknak munkájukért.

A szabadkai helyszínen a leendő cukrászok, szakácsok, mechatronikai technikusok, jövődi fodrászok és magasépítő technikusok versenyeztek. Az országos döntőre Budapesten kerül sor, ahol ünnepélyesen bemutatkozhatnak a különböző szakmák legjobb fiatal képviselői, köztük vajdasági diákok is.

S. O., Cs. Zs.

Szent Száva napja az iskolában

Január 27-én Szent Szávára, a kultúra, az oktatás, az iskola védőszentjére emlékeznek a szerbiai iskolákban. Nem történt ez másként a csantavéri Hunyadi János iskolában sem – jelentették tudósítónk.

Az iskolában arra a személyre emlékeztünk, aki az első szerb könyvet írta, és fontosnak tartotta a széles rétegek oktatását.

Délután háromkor összegyűlt az iskola apraja-nagyja, és tanáraikkal egyetemben méltó módon ünnepelték a szerbiai iskolák védőszentjét.

Az ünnepséget Kecsenovics Szabó Dóra, iskolánk igazgatónője nyitotta meg ünnepi beszéddel, ezt követően Dalibor atya invitálta közös imára az egybegyűlteket, megáldotta a kalácsot és az oktatás minden résztvevőjét.

A tanulók ünnepi műsorral készültek, verseket, dalokat adtak elő Szent Száva tiszteletére. A szerb ajkú drámacsoport a Szent Száva és az ördögfiókák című darabot vitte színre, nagy sikerrel. ■ K. T.

„Mikor kimondják a nevét, nem hisz a fülének, körülnéz: hátha csoda történik, hátha csak lieder-cnyomás volt, hogy az ő neve, és most fölébred ebből az álmából. Aztán egy csomó füzetet kap fel a padról. Míg végigmegy a kis utcán, a pad-sorok közt, ezt gondolja: Áplusz-bész-eráminusz-bé – egyenlő ánégyztminusz-bénégyzet. Ezt fogja kér-dezni. Biztosan ezt fogja kérdezni...”

Aki már elolvasta Karinthy Frigyes Tanár úr kérem c. könyvéből A rossz tanuló felelt, az már tudja, hogy miről van szó. Aki még nem, annak elmondom, hogy a rossz tanuló este elaludt a könyve mellett, nem készült, s abban reményke-dett, hogy a tanár majd azt kérdezi, amit tud. Fe-lelés közben váltig azt hajtogatja, hogy ő készült. Persze, nem tud semmit, a tanár már új diákokt hív ki felelni. Segít a felelőnek, odaadja a szivacsot, sűg is, hogy azt higgye a tanár, hogy ő tud... Nem is sejti, milyen nevetségesse válik...

Kivel ne történt volna már meg, hogy hasonló helyzetbe került, mint Kartinhy hőse? Ki ne szé-gyenkezett volna már, mert nem készült? A felelés körüli bonyodalmakról mesélnek az óbecsei Sever Đurkić iskola tanulói: a hatodikos **Szabolcsi Szabolcs, Boldizsár Flórián, Nagy Karolina, Latyák Helga, Balog Martin, Mecsek Mia, Nagy Natália**, s az ötödikes **Dániel Klára, Stefaniga Viola és Vajda Denisz**.

Szabolcs biológiaórára nem készült, mégis si-került jó jegyet kapnia.

– Ellenőrzőt írtunk bigiből, s mivel nem ké-szültem, a fiúk megszűgték azt, amit nem tudtam. A végén ötös lett. Felelésnél nemigen lehet segí-te-ni sűgással annak, aki semmit sem tud. Tavaly egy osztálytársunk nem készült, nem tudott semmit, próbáltunk sűgni, de nem értette. Persze egyest kapott.

Nem szép kinevetni azt, aki valamit nem készít el, de ha a nemtudásból ered a nevetséges helyzet, az már más.

Nem készültem!

– Magyarórára egyik osztálytársunk nem írta le a fogalmazást – meséli Flórián –, s a tanárnő meg is jegyezte: „Látod, Dávid, téged most nem nevetnek ki az osztálytársaid, de ha ők nem írják le a feladatot, te mindjárt beáruod, kineveted őket. Ugye, milyen rosszul esne, ha most téged is kinevetnének?”

A lányoknak nemigen megy a fizika, különö-sen, ha nem készülnek.

– A fizikatanárunk kihívott a táblához felelni – veszi át a szót Karolina –, s mivel nemigen ké-szültem, kellemetlenül éreztem magamat. A barát-nóm mindent megsűgott! Négyest kaptam, pedig ötöt érdemeltem volna, mondta a barátóm. Egy osztálytársunk meg a papírról próbálta leolvasni a földrajz órára készített prezen-tációt, de mivel előző órán nem volt iskolában, nem tudta, hogy meg kell tanulni, így a tanár megkegyelme-zett neki, s a következő órára megtanulhatta.

Helga is a fizika ellenőrzőre nem készült, de föl-találta magát.

– Fizika ellenőrzőre nemigen készültem, de azért megcsináltam a feladatokat. Egyet nem tudtam, s kértem a barátomat, írja le egy papírra. Mikor fölmutatta, hogy elolvassam, a tanár úr is meglátta. Azt mondta neki, hogy: „Látja, milyen szépen ír a színes ceruzám?”

Martin csak egyszer nem készült az ellenőr-zőre.

– Földrajzból írtunk ellenőrzőt – emlékezik vissza Martin –, de csak amikor az iskolába értem, akkor tudtam meg, hogy ellenőrzőt írunk. Ne is mondjam, milyen rosszul esett! Nem készülni? Két kis szűnet alatt tanultam meg a tananyagot. Hibátlanul megoldottam a feladatokat!

Denisz is földrajzórán írta az ellenőrzőt.

– Hegyezzétek meg a cerzátokat – mondta a tanár úr, mert ellenőrzőt írunk – emlékezik vissza Denisz. Nem készültem, de mivel könnyű kérdé-sek voltak, mindent tudtam.

Klára a szorzótáblát nem úgy készítette el, ahogy a tanár kérte.

– Nem készültem, csak valahonnan kerítettem egy szorzótáblát, s azt hoztam el. Szégyenkeztem, mert a tanár úr nem volt meglegedve...

Viola a földrajzellenőrzőre nem készült, de, ahogy mondja, nem is lehetett.

– Egy nap földrajzórán a tanár úr kíváncsi volt, mennyire figyeltünk oda az órán – mondja Viola –, s miután átvettük az anyagot, röpellőnőrzőt ír-tunk óra végén. Négyes lett.

Mia a szerb dolgozatra nem készült.

– Egyszer, tavaly a szerbtanárnő mondta, hogy cirill betűkkel kell írni a dolit. Úgy voltam vele, hogy negyedikben ötösöm volt, biztos tudom, nem felejtettem el. Nem is gyakoroltam a cirill betűk írását. Felét latin, felét meg cirill betűkkel írtam. Mivel a tartalom jó volt, így négyest kap-tam. Bántott, lehetett volna ötös is.

Natália is a fizikaórára nem készült...

– Nem is számítottam rá, váratlanul föl-szó-lított a tanár – emlékezik vissza Natália –, úgy éreztem, nem tudok semmit. Azért emlékeztem valamire, amit tanultunk az előző órán, s elmond-tam. Hármast kaptam. De ha készültem volna! A fiúk sűgására nem számíhattam, mert ők mindig rosszul sűgnak, hogy nevetségesse váljunk.

Azért néha nevetünk is, ha valaki nem tud va-lamit, mint például az egyik osztálytársam a törti-órán: a dész-lávok helyett Londont mondott...

Megtanulom, megőrzöm, tanítom, továbbadom*

Mit jelent számomra az anyanyelvem? Mindent.

Magyarul írok, olvasok, beszélek, álmodom, gondolkodom és élek. Használom mindennap, reggel és este. Az életem része, nem lehet tőle megválni, és nem is szabad. Megmutatja, milyen emberek vagyunk annak alapján, hogyan használjuk a nyelvet. Tanulni, majd tanítani kell az anyanyelvet, mint egy szokást vagy hagyományt. Ez egy olyan lehetőség, amellyel élni kell. „A magyar nyelv olyan, mint egy hangszer: aki játszani akar rajta, annak minden áldott nap gyakorolnia kell”, írja Lénárd Sándor, akivel teljes mértékben egyetértek. Tapasztalatból tudom, milyen egy hangszerezen gyakorolni. Hosszú és fárasztó munka, de csodás eredménnyel jár.

Az anyanyelv kapocs ember és ember között. Családhoz, nemzethez és emberi közösségekhez a tartozás alapja, és nem számít, hány nyelvet beszélünk, mert a legőszintébb szavak akkor születnek, ha az anyanyelvünkön szólalunk meg.

Olyan nyelven beszélek, amelynek gazdag a szókincse. A sajátomat öntudatlanul és tudatosan is gyarapítom. Ezért is szeretem a magyar nyelvet. Mindig felfedezek valami újat, érdekeset és szépet.

Béke, család, összetartozás, őszinteség, hit és szeretet. Minden nemzetnek a saját nyelvén a legszebbek ezek a szavak. Nekem magyarul a legszebbek, és büszke vagyok arra, hogy magyar nyelven ejtethem ki ezeket az értékeket.

Nem Magyarországon élek, mégis büszkén jelentem ki, hogy magyar vagyok. Úgy érzem, ilyenkor nem az számít, hol lakom, hanem miként élek és használom az anyanyelvem. Szerencsésnek tartom magam, hogy esélyt kapok a magyar oktatásra, hitvallásra és életre. Ezt a lehetőséget nem mindenki értékeli, én próbálom. Bele sem gondoltam még abba, milyen lenne, ha megtiltanák, hogy ezen a nyelven beszéljek. Az biztos, hogy csalódott és szomorú lennék, valamint elveszettnek érezném magam.

Úgy érzem, az emberek csak akkor jönnek rá, milyen fontos kincs van a birtokukban, amikor elvesztik azt. Így hát igyekszem megbecsülni mindazt a szép csodát, amit az anyanyelv nyújt nekem.

Anyanyelvi és helyesírási versenyeket rendeznek a Vajdaságban és az anyaországban, ahol mi is, délvidéki magyarok, részt vehetünk. Ötödik osztálytól kezdve folyamatosan jelentkezem ezekre a megmérettetésekre és kiemelkedő helyezéseket értem el. Sokat képezzük magunkat azért, hogy utolérjük az anyaországban élő magyar gyerekek anyanyelvi tudását, behozzuk a lemaradást, mivel mi határon túliak kevesebb órással tanulhatjuk a magyar nyelvet és irodalmat. Az, ami ott természetesnek tűnik, nekünk küzdeni kell. Arra törekszünk, hogy mi is úgy tudjunk élni nyelvben, szellemiségben, ahogyan az anyaországban. Hagyományainkat, szokásainkat és kultúránkat igyekszünk megőrizni és gondozni.

„Magyar vagyok. Büszkén tekintek át a múltam tengerén, ahol szemem egekbe nyúló kősziklát lát, nagy tetteidet, bajnok nemzetem. Európa színpadán mi is játszottunk, s mienk nem volt a legkisebb szerep, úgy rettegé a föld kirántott kardunk, mint a villámot éjjel a gyerek.”

(Petőfi Sándor: Magyar vagyok)

Számos dolog van az életben, amellyel jelképezhetjük anyanyelvünket, és kifejezhetjük iránta érzett szeretetünket. Minket, magyarokat a kalocsai és még egyéb ehhez hasonló minta szimbolizál. Az ember, ha ránéz ezekre a jelképekre, motívumokra, azonnal eszébe jut róla a magyarság. Sok helyen meg is jelenítik a motívumokat: terítőkön, ruhákon vagy akár egy mézeskalácson. A néptánc, a népzene és a népdalok régóta hagyomány- és kultúraörző tevékenységek. Hihetetlen, milyen sok népdalunk

van. Gyönyörűek. Az iskolában azt mondta egyszer a zenetanárnőm, hogy ezek azok a dalok, amelyeknek a szívünkhöz közel kell állniuk. Hiszen ekkor a családukról, saját magunkról és a hazáról énekelünk. Néptáncolás közben úgy érzem, otthon vagyok, mert valami olyat teszek, ami rólam, a szeretteimről és a magyarságról szól. Leírhatatlan érzés fog el ilyenkor.

„Mégis csak több azért a nyelvnel a nemzet. Szokások, hagyományok, közösen megnyert vagy elvesztett csaták, közös emlékezet és közös célok. Minden nemzet fiai ugyanúgy születnek, de másképpen köszöntik az újszülöttet, ugyanúgy szeretnek, de másképpen házasodnak, de meg is halnak, de más szertartással temetkeznek. Ezek a szokások nagyon erősek. Ha valakitől elveszik őket, mi marad neki? Semmi.”

(Bódi Attila)

Június 4-én emlékeznek meg a Nemzeti Összetartozás Napjáról. Tavaly lehetőséget kaptam arra, hogy tanárnőmmel és néhány diáktársammal elutazzak az ünnep alkalmából Magyarországra, Szigetszentmiklósr. Minden határon túli vendégnek és magyarországi csapatnak egy irodalmi műsort kellett összeállítania, amelyet aztán előadott az ünnep napján. Csodás szavakat hallottam, amelyek a magyarságról szóltak. Biztató, megnyugtató és lelkesítő szavakat tartalmaztak a versek. Nagyszerű érzés volt ott lenni, és tudni azt, hogy fontosak vagyunk az anyaország számára. Meg szerettem volna miniket ismerni és szeretetet adni nekünk. Éreztük, hogy tartozunk valahová. Minden alkalommal, amikor Magyarországra látogatok, tudom, hogy hazautazom. Bízom abban, hogy ez az érzés nem fog megszűnni.

Magyarok az őseim, magyarnak születtem, és ha majd felnövök, és családot alapítok, attól függetlenül, hogy milyen nemzetiségű lesz a férjem, fontosnak tartom, hogy a születendő gyermekem megismerje és gyakorolja a magyar nyelvet. Ahogyan én régen megtanultam és megőriztem, úgy tanítom és tovább adom neki, hogy ő majd ugyanígy tegyen a saját gyerekeivel.

Rengeteg értéket hordoz az anyanyelv. Ismertetni kell és megmutatni azt az utódainknak, továbbítani kell a jövő emberének, hogy ez az érték sokáig fennmaradjon. Ahogyan Kazinczy Ferenc írta: „a nyelv nem az enyém, nem a tiéd, hanem az édes mienk.”

Terhes Virág, 8. osztály,

Stevan Sremac iskola, Emlékkiskola, Zenta

Édesanyám kézműves termékei: a maga által készített mézeskalácsokon őrzi a magyar szimbólumrendszert és szellemiséget

* A felvidéki székhelyű Palóc Társaság 22. alkalommal meghirdetett esszé- és tanulmányíró pályázatának egyik díjazott vajdasági alkotása.

Négy korosztály a 4. Téli Kupa négy napján

Adán háromszáz játékos lépett pályára a nemzetközi korosztályos labdarúgótornán

Az AFK, vagyis az adai labdarúgóklub január két utolsó hétvégéjén negyedik alkalommal tartotta meg a Téli Kupa elnevezésű nemzetközi utánpótlástornát Adán a sportcsarnokban, ahol tizenöt hazai és magyarországi labdarúgóklub és -akadémia összesen háromszáz utánpótláskorú fiú, illetve néhány lány labdarúgója lépett pályára négy korosztályban. A tornán összesen huszonnyolc csapat játszott a 2005-ös, a 2006-os, a 2008-as és a 2010-es korosztályban. A 2005-ös és a 2008-as csapatok január 20-án, illetve 21-én mérköztek meg egymással. A 2006-os és a 2010-es labdarúgó-csapatok január 27-én, valamint 28-án léptek pályára.

A torna végeredménye, 2005-ös korosztály: 1. TSK Temerin, 2. TSC Topolya, 3. AFK, 4. AFK Blue Boys, 5. Bácska (Mohol), 6. ŽAK (Nagyikikinda). **2006-os k:** 1. Becse, 2. Bordány, 3. Szabadka, 4. Makó, 5. Zenta, 6. Nyers István Labdarúgó-akadémia (Tóthfalu), 7. AFK, 8. Vinogradar. **2008-as k:** 1. Szabadka, 2. Bácska (Mohol), 3. TSC Topolya, 4. Zenta, 5. AFK, 6. Jedinstvo (Péterréve). **2010-es k:** 1. TSC Topolya, 2. Szabadka, 3. Arena 1 (Szabadka), 4. Jedinstvo, 5. AFK, 6. Arena 2 (Szabadka), 7. Mladost Radost (Szenttamás), 8. Zenta.

Az AFK vezetősége sikeresnek tartja az idei tornát. Tóth Tamás klubelnök és Körtvélyesi Tícián sportigazgató elégedett volt a résztvevő játékosok és csapatok számával, a mérkőzések színvonalával a kupán, amely lehetőséget biztosított az edzőknek, hogy felmérjék, hol tartanak a fejlődésben a gyerekek. Körtvélyesi elmondta, hogy eléggé kiegyenlített volt a me-

zőny, és minden játéknapon színvonalas mérkőzéseket játszottak a csapatok. Megjegyezte, hogy a korábbi évekhez képest az idei tornán több és nagyobb játékerőt képviselő csapat vett részt:

– Ez annak köszönhető, hogy egyre jobban sikerül megszervezni a nyári Böködi Zoltán-émléktornát, valamint minden korosztályunk bajnokságban versenyez, vagyis az AFK-nak egyre jobb a kapcsolata a többi egyesülettel. Célunk, hogy minden csapatunk eljusson a különféle tornákra, amelyeket más városokban szerveznek meg, így utána ők is ellátogatnak hozzánk. A játékosoknak ezáltal lehetőségük nyílik arra, hogy a bajnokság mellett tornákon is kipróbálják magukat. Fontosnak tartjuk a klubban, hogy legyen megfelelő tapasztalatuk, önbizalmuk, és ez motiválja őket az edzéseken

– nyilatkozta a sportigazgató a Magyar Szónak.

Tóth klubelnök kiemelte, hogy az AFK-ban köztudottan elsőbbséget élvez az utánpótlás, és nagy hangsúlyt fektetnek az utánpótlás-nevelésre, ezzel együtt a sport tömegesítésére, valamint a labdarúgás népszerűsítésére:

– Ezzel a tornával is szeretnénk népszerűsíteni a focit. Emellett ezeknek a kisgyerekeknek heti két, három vagy négy edzés után mérkőzésekre van szükségük, hogy megmutathassák és próbára tegyék a tudásukat. A tornákat ezért is szervezzük, hogy a játékosok élesben, a nagyközönség előtt megmutathassák, hogy mit tudnak, valamint legyűrjék a lámpalázukat, és idősebb korukra kész futballisták válnak – mondta a klubelnök.

Cs. Zs.

Az AFK 2005-ös korosztálya a harmadik helyen végzett

Szabadkaiak Kassán

Szlovákia egyik délkeleti nagy városában, Kassán rendezték meg decemberben a X. Kárpát-mecsei betlehemes diáktalálkozót a Kecskeméti Szent Imre Katolikus Óvoda és Általános Iskola szervezésében. Minden évben más határon túli városban rendezik meg ezt a keresztény hagyományokon alapuló magyar népszokást, melynek résztvevői a kecskemétieken kívül Erdélyből, Kárpátaljáról, a Felvidékről és a Délvidékről érkező általános iskolások és tanáraik. Az ismerkedés, a barátkozás, az egymás iránti szeretet ragyogja be az öt együtt töltött napot.

Idén decemberben a szabadkai Október 10. iskola várja a csapatokat, a vándorbotot már

elkapták Kassán, és remélik, hogy 2018 decemberében sok szabadkai családnak szereznek majd örömet a betlehemes játékokkal.

Körmöndi Aranka
magyartanárnő,

Október 10. iskola, Szabadka

A szabadkai iskola Kassán átvette a vándorbotot, és máris készül arra, hogy a szép rendezvény házigazdája legyen

Dicsérő oklevelek a díjak mellé

A budapesti Autómentes nap elnevezésű rajpályázaton még tavaly szeptemberben több tanulónk is díjazott lett. Mint kiderült, rajtuk kívül többen részesültek oklevélben, melyet a Fejlesztési Minisztérium osztályvezetője személyesen hozott el iskolánkba, épp a karácsonyi műsorunk főpróbájára. Elismerésben részesült Zita Vivien 2. c, Stojilković Andrej 4. c és Zsáki Alekszandra 5. c osztályos tanuló. Gratulálunk!

Fristek Benyámin, 4. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

A legjobb barát

Mikor boldog mosolyomat lemossa a víz,
Az ő barátsága olyan,
Mint számban egy új íz.
S mikor hideg szél fújdogál,
Ő mindig mellettem áll.
Mikor eselek, ő felsegit,
Mikor fádom, kabátja melegít.
Ő már messziről int,
Neve Bálint.

Ljepoja Ines, 7. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Az öreg halász és a tenger (Könyvajánló)

Egy könyvajánlót írok le, melyben benne lesz a regény rövid tartalma, s a szereplőket is jellemzem.

A könyv arról szól, hogy egy fiú, akit Manolinnak hívnak, sokáig halászik az öreg halással, Santiagóval. Mivel sokáig nem fognak semmit, a fiú szülei nem engedik tovább halászni menni az öreggel. A kölyök egy másik halász-hajóra szegődik, ott majdnem mindennap fognak valamit. Erre az öreg halász elszomorodik. Majd amikor túllép ezen a folyamaton, eldönti, hogy elmegy a Golf-áramlatra, ki a nyílt vízre halászni. Egy kis idő elteltével horgára akad egy kardhal. Három napig küzd az óriással, majd a hal adja fel. Mire kivonszolja a halász a kardhalat, már csak a csontváza marad. Elszomorodik a halász. Ekkor a fiú megvigasztalja és bekíséri a kunyhóba aludni és egész éjszaka virraszt mellette. Ennyi volt röviden a kisregény. A fiúról annyit kell tudni, hogy nagyon segítőkész, szorgalmas és ügyes volt. A bácsiról pedig ne is beszéljünk. Kitartó, bölcs és önzetlen volt.

Egy kicsit az íróról. A regény írója Ernest Hemingway. Édesapjának a foglalkozása orvos volt. Anyja szigorú, de vallásos asszony volt. Ő volt a második gyermek, de az első fiú. Nekem nem nagyon tetszett. Rövid és unalmas. De aki sikertörténetet akar hallani, akkor olvassa el. Azoknak ajánlom.

Remélem, sokatoknak meg fog tetszeni ez a kisregény. Sok sikert hozzá!

Kovács Alex, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Csalimese

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény ember, annak volt egy csipogós csirkéje. A csirke mindig csak csipogott. A szegény ember rászólt a csirkéjére, hogy ne csipogjon. A csirke pedig elhallgatott.

Ha a csirke tovább csipogott volna, az én mesém is tovább tartott volna!

Oláh Jázmin, 2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Téli séta a városomban

Egy szép reggel arra ébredtem, hogy esik a hó. Nagyon megörültem ennek, gyorsan felkeltettem a testvéremet. Ő szintén megörült neki. Reggeliztünk és úgy döntöttünk, hogy elmegyünk sétálni.

Amikor elindultunk, már 10 centis volt a hó. Az idő ideális volt a hógolyózáshoz. És erre eszembe jutott, hogy megdobjam hógolyóval a testvérem. Lemaradtam és bum! Megdobtam. Erre ő vissza, nagy csata keletkezett, egymást hasba, lábon és néha fejbe. Később már szent volt a béke köztünk. Útközben már a házak előtt készültek a hóemberek, a felnőttek hányták a havat a járdáról, de néhol a gyerekek is. A hóemberről jut eszembe, hogy én is csinálhatnék egy ember méretűt. Sapkát, sálát és szép katonás inget viselne. Haladtunk tovább, sok ismerőst láttunk, szinte minden harmadik ház előtt hógolyóztak a gyerekek. Bejártuk a fél várost már és felhívott anyukám a telefonon. Ezt mondta:

– Lassan gyertek haza, mert kész az ebéd!

– Jó, jó – mondtam.

Tíz perc múlva már otthon is voltunk. Azóta – sajnos – nem havazott.

Orosz András, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

És a mese folytatódik...

Árgyélus és Tündérszép Ilona hetedhét országra szóló lakodalmat tartottak, ám egyszer minden jónak vége szakad.

Évekig éltek boldogságban Árgyélus apjának kastélyában, mígnem egy nap egy szolgáló rohant oda a vadászból hazatérő Árgyélushoz:

– Felső királyom, nagy csoda esett, a királynénak gyermeke született! – mosolygott a szolgáló.

Árgyélus király fölrohant a kedves szobájába, és ott meglátta azt a gyönyörű kislányt, akit később Tündérszép Ilona kérésére Ilonának neveztek el. Ilona gyorsan fejlődött, és nagyon tanulékony volt. Ilona tizenöt éves lehetett, amikor apjától egy Herceg nevű lovat kapott. Sokat voltak együtt, és nagyon jó barátok voltak. Sajnos a királyné lebetegedett és halálos ágyán azt mondta Ilonának:

– Édes lányom, felettem is eljárt az idő, és most távoznom kell az élők sorából, de jegyezd meg, mindig nézlek majd fentről! – mondta halkan, és egy aranydobozt adott Ilonának. – Tessék, erről mindig jussak eszedbe! – suttogta, majd örökre lehunyta szemét.

– Mindig emlékezni fogok rád – mondta sirva Ilona, és a dobozkával a kezében kifelé indult édesanyja szobájából. Múltak az évek, Ilona gyönyörű szép lett, és ennek hála megérkezett első udvarlója a szomszéd királyságból. Beszélgettek, nevetgéltek, míg le nem ment a nap. Egy hét udvarlás után a királyfi megkérte Ilona kezét, és ő boldogan mondott igen. Hatalmas volt az öröm, a multság és később nekik is lettek gyerekeik, egy kisfiú és egy kislány.

Ilona kedvéért a kisfiút Árgyélusnak, a kislányt Tündérszép Ilonának nevezték el. Ha valaki nem hiszi, járjon utána.

Horváth-Militicsi Viola, 5. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Téli örömek

Nekünk gyerekeknek a tél hallatán a nagy hó, a hógolyózás, a szánkózás jut eszünkbe.

Sajnos az idei tél nem hozott sok havat. Elmúlt a karácsony, és az újév is megjött nélküle. A téli szünet utolsó napján egyszer csak elkezdett esni a hó, régóta nem esett ilyen szépen, nagyon gyönyörű látvány volt. Gyorsan az egész házat talpra állítottam, anyát, apát és a nővéremet. Nagyokat kiabáltam:

– Odanézzetek! Esik a hó! Jaj, de jó!

Apa gyorsan szánkót keresett, hogy menjünk szánkózni. Igen ám, esett a hó, csak nem annyi, hogy szánkózni lehessen. Nagy bánatomban odaültem az ablakba és néztem a hópelyheket, ahogy a földre hullanak, betakarják a földet, a fákra tapadnak. Kutyuskáim megjelentek az ablak alatt, játszadoztak a hóban. Egyszer csak anyukám betoppant a szobámba nagy hanggal:

– Ne lógasd az orrod, készülődj és megyünk korcsolyázni.

Nagyon megörültem neki. A hó szállingózott, én korcsolyáztam, új barátokat ismertem meg, jó multság volt. Persze anyuék a meleg kávézóból néztek kifelé, úgy figyeltek engem.

Remélem, jövőre nagyobb hó lesz, hogy tudjunk hóembert építeni és nagyot szánkózni.

Latyák Helga, 6. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Gyermekeként a felnőttek világában

Sokat gondolkozom rajta, hogy milyen felnőttnek lenni. Kiskoromban nagyon vágytam rá, hogy végre felnőtt legyek, de most már nem annyira.

Azelőtt mindig azt játszottuk a barátnőimmel, hogy felnőttek vagyunk, dolgozunk, bulizunk, azt csinálunk, amit akarunk. Akkor is, meg most is azt hallom a felnőttektől, hogy mennyire nem szeretnek dolgozni... Szerintük sokkal jobb iskolába járni, tanulni, játszani. Csak azt nem értem, hogy mi

Macska

Vukelić Petra, 5. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

lehet annyira rossz abban, hogy azt csinálsz, amit akarsz, és akkor, amikor akarod. Teljesen a magad ura vagy. Egy napom úgy telne, hogy felkelek, megnézem a reggeli sorozatokat, főzök egy kávé, elmegyek sétálni, délután a barátnőimmel lógok, és így menne ez minden nap.

Á... csak abba nem gondoltam bele, hogy miből fogok élni... Óvodás fejjel könnyű volt azt hinni, hogy ez így fog működni, hiszen a szüleim eltar-
tanak, főznek rám, mosnak – így pedig természetesnek tűnik az egész. Most azonban már nem így gondolom a dolgokat! Felőtnnek lenni bizony nehéz dolog. Annyit jelent, hogy magadról kell gondoskodni, és meg kell oldani minden problémádat, ez pedig nem is olyan egyszerű... Ha felnőtt az ember, ha gyerek, a családja mindig mellette lesz, és segít neki, ez az egy biztos.

Lehet, hogy izgalmasnak tűnik felnőtnnek lenni, de gyerekek lenni, azt hiszem, sokkal jobb!

Turu Fanny, 7. osztály, Id. Kovács Gyula iskola, Bácskossuthfalva

Találkozások

A sorsdöntő találkozásokra leginkább valamilyen állomáson kerül sor. Az állomásokra azonban tekinthetünk különböző módokon. Tekinthe-
tünk rájuk úgy, mint egyszerű intézményekre, ahol az emberek jönnek és mennek, futnak, sietnek, bosszankodnak, amiért ők vagy a vonat késik, de tekinthetünk rájuk másképpen is, láthatunk bennük boldog és szomorú pil-
lanatokat is.

Boldogan tekinthetünk körbe egy állomáson, mert ahogy begurul a vá-
gányon egy vonat, az emberek özönlenek kifelé a vonatból, keresik a hozzá-
tartozóikat, szeretteiket, a következő pillanatban már egymás vállára borulva
csordulnak örömkönnye a szemekből. Boldogan beszélgetnek, s észbe kap-
nak, hogy nem ártana hazamenni, majd siető léptekkel elindulnak a kijárat
felé a nagy csomagjaikkal, nem foglalkoznak mással, kizárják a külvilágot, és
csak egymásra koncentrálnak. Élmenybeszámolót tartanak, miközben körü-
löttük az élet megy tovább, az emberek ugyanúgy bosszankodnak, de ők mit
sem törődve ezzel, csak örülnek egymásnak.

Am az állomásokon nem csak örömkönnye csordulnak a szemekből,
bizony vannak reményekkel teli könnye, melyeknek súlyát, ha akarnánk
sem tudnánk lemérni, annyi fájdalom és szenvedés van bennük. Ezekben a
könnyeiben rengeteg a remény, mert még látni akarják azt a személyt, akitől
búcsúznak, remélik, hogy nem utoljára látják egymást. Ezekben a könnye-
ben rengeteg a fájdalom, fáj mindkét félnek a búcsúzás, hogy ezentúl nem
láthatják egymást minden nap. Ezekben a könnyeiben talán az üresség a
legsúlyosabb, persze most nem olyan búcsúról van szó, amely egy-két napra
szól, hanem hónapokra, évekre, vagy ki tudja, mennyi időre. Egy könny attól
igaz, ha üresség van benne. Az üresség annyit jelent, hogy elhagy valaki, aki
számunkra a világot jelentette. Ürességet akkor érzünk, ha valaki, akit na-
gyon szeretünk, becsap, elhanyagol, elhagy minket. Ilyenkor teljesen üresnek
érezzük magunkat. Ez azért van, mert az a személy, aki elhagyott minket, a
mindenünk volt.

A tényleges állomásról van, aki nem megy el, ott marad egyedül, mert
érte nem mennek ki a szerettei, mert talán nincsenek is szerettei, vagy csak
nem foglalkoznak vele. Ez a személy az, aki szomorú tekintettel néz maga
elő, ahol egy papírpohár pihen, üresen. Nézi, ahogy örülnek egymásnak az
emberek, mit sem törődve vele, akinek lehet, hogy azon a napon még a be-

Kedvenc játékom

Francia Csanád, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

tevő falatra sem futotta. Vannak „jótét lelkek”, akik a nagy sietségben némi
aprót vetnek oda neki, amit a ő csak halkán megköszön, s elmormol magá-
ban egy imát az adakozóért.

Egy állomáson sok minden történhet, megtörténhet, hogy valaki feladja,
és a vonat elé veti magát, de az is lehet, hogy egy állomáson élő hajléktalan
több igaz csókot látott már, mint pap a misén.

Romoda Zsóka, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Izgalmas lesz a végzősöknek ez a félév

Egyre jobban közeledik az év vége és a záróvizsga. Vagyis hamarosan kö-
zépisikolát kell választanunk, őszre már máshol leszünk.

A nagy kérdés továbbra is az, milyen irányban folytatni a tanulást. A
képzőművészeti középiskolába szeretnék iratkozni, de nem tudom, melyik
szakra. Én magyar nyelven szeretném folytatni a tanulást, de még nem tudni,
milyen szak fog nyílni magyar nyelven. Vajon az is, amelyikbe én szeretnék
menni?

Megkezdődtek a felkészítő órák. A második félév nagy izgalomban fog el-
telni, és kemény tanulással a záróvizsgára. Hogy hova fogok majd bejutni, az
eredményemtől függ majd. Törekedni fogok, hogy minél többet tanuljak
és gyakoroljak a felkészítő órákon, hogy könnyebb legyen az utolsó hetek-
ben, és jól sikerüljön a záróvizsga.

Remélem, vágyaim teljesülnek, és azt fogom tanulni, amit legjobban sze-
retnék.

Kelemen Tímea, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Megsárgult fénykép

Mint poros játékot a padlás rozoga polcáról, úgy szedem elő egykori gon-
dolataimat. A felnőttek gyakran mondják: „Mintha csak tegnap lett volna!”
A gyerekek nem így vannak ezzel, két év gyorsan feledésbe merült.

Még ma is látom magam előtt édesanyám könnyektől áztatott szemét.
Csodás napnak indulhatott, de valami elrontotta és beárnyékolta a délután
következő óráit. Nem szeretek erről mesélni, mert érzések ezrei szabadulnak
el a gondolataimban. Szomorúságot idéz elő. Tizenkét éves voltam csupán...
tizenkettő. Mint akkor anya. De, hogy mi is volt ez a történet, itt az idő, hogy
belekezdjek a mesélésbe. Ahogy már említettem, biztosan gyönyörű időnk
lehetett. A nő, aki világra hozott, a konyhában serénykedett. Egy halom le-
vél, papír társaságában ültette el az időt. Mindig is tudtam, hogy szorgalmas,
de amikor láttam, hogyan burkolta magát bele a papírfecnik sokaságába, a
segítségére siettem:

– Segíthetek valamit? – kérdeztem.

– Nem, köszönöm, menj vissza játszani! – felelte.

Már szinte felértem az emeletre, mikor újra szólt:

– Odett! Mégiscsak segíthetsz, hozd át a tűzőgépet a mamától!

Tudniillik, egy háztartásban lakunk a nagyimmal, úgyhogy könnyű volt
átugrani hozzá. A tévé alatti alsó fiókot kihúzáva egy kék dobozt emeltem
ki. Átszaladtam vele a konyhába, és leraktam az asztalra. Ahogy bontotta
ki a ládika fedelét, egy papírdarab hullott ki belőle. Régi volt, a szélei már
sárgultak. Óvatosan megfordítottam a lapot. Egy ismeretlen férfi tekintet
rám a képről. Sapka volt a fején, katona volt. Halvány mosoly ült az arcán,
kezzeit sebek borították. Kínos csend uralkodott a szobában. Fürkészve vetet-
tem tekintetemet a képről édesanyámra. Szomorúságot láttam a szemében,
melyben könnycseppek ültek. Visszapillantottam a fényképre, és némi ha-
sonlóságot véltem látni a két személy között.

– Ő volt az édesapád? – futott át rajtam a hideg.

– Igen, ő volt György – mosolyodott el kissé.

– Meséld róla! – kérleltem édesanyámat.

Sohasem beszélgettünk a tatáról, én pedig kíváncsi gyerekként mindent
tudni akartam róla.

– Ő volt a legjobb ember, akit ismertem... – kezdte anya. Mindenki na-
gyon szerette, és tisztelte őt. Nem igazán ismertem, hiszen körülbelül tízéves
lehettem, amikor itt hagyott engem. A legtöbb ember Lacinak hívta. Ezt a
házaat is az ő csodás keze építette fel.

Elszorult a torka, és abbahagyta a történetet. Felugrottam a székről és
nyakába borultam. Majd néma csendben felmentem a szobámba.

A padlás polcain olykor akadnak vidám történetek is. De, ha az ember
olyan helyre teszi el az emlékeit, ahol tudja, hogy senki sem találja meg, szin-
te biztosan állíthatom, az ilyen történetek nem arról híresek, hogy tündérek
táncolnak bennük. Mégis, olykor nem árt egy-egy emléket újra megtisztíta-
ni, mielőtt visszarakjuk a polcra.

Bognár Odett, 8. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

VIDEOJÁTÉK

Megújult a Shadow of the Colossus

A Sony februárban a Shadow of the Colossus új változatával próbál kedveskedni rajongóinak, és az eddig látottak alapján meg is van minden esély

arra, hogy ismét sikeres legyen a játék.

Fumito Ueda kultikus alkotásának hőse Wander, a vándor, aki egy elhagyatott és kietlen vidéken küzd meg a helyet uraló kolosszusokkal (összesen 16 van belőlük), hogy megmentse egy Mono nevű lány életét. A lények legyőzéséhez először mindet meg kell gyengíteni, majd utána a megfelelő helyeken számos sebzést kell bevinni, hogy végezzünk velük. A Shadow of the Colossus megjelenését február 6-ára várták. (sg.hu)

Fogas kérdések – egyszerű válaszok

*** Ha a szabadban áll télen az autó, az első és hátsó szélvédőjén kemény, nehezen eltávolítható jég képződik. Az ajtók ablakain a jég puhább és porhanyósabb. Miért?**

A szélvédőkön azért keményebb a jég, mert ezek hidegbebbek a többi ablaknál. Téli éjszakákon azért hűlnek le jobban az ablakok, mert több hőt sugároznak ki, mint amennyit a környezetükből kapnak. Az ajtók függőleges ablakai elsősorban a környező fáktól, házaktól és a földtől kapják a hőt. Ezek viszonylag melegnek. A ferde szélvédőkre főként az égből érkezik a – sokkal hidegebb – hősugárzás. Ezért a szélvédők gyorsabban lehűlnek, mint az oldalsó ablakok, és gyorsabban hízik meg rajtuk a levegőből kicsapódó jég.

*** Miért jobb hővezető a jég, mint a frissen hullott hó?**

A jég kristályai között sokkal kevesebb levegő van, mint a hó kristályai között.

*** Miért kíván a gazda hótakarót a vetésre?**

A hó jó hőszigetelő, ezért megvédi az alatta levő talajt az erős lehűléstől.

*** Miért a havon fázik legkevésbé a vadliba lába télen (és nem a jégen vagy a földön)?**

A hó a legkevésbé vezeti el a testének melegét. A hó sokkal rosszabb hővezető, mint a jég vagy a föld.

*** Miért nem fáznak az eszkimók a jégkunyhóban?**

A jég jó hőszigetelő, ezért megvédi lakóit a kinti erős hidegtől. A kunyhó falait belülről prémes állatbőrökkel borítják, amelyek elszigetelik a belső teret a jégfal közvetlen hűtő hatásától. A jégkunyhóban tüzelni is lehet, a levegője kellemesre felfűthető.

*** Miért fölül fagynak be télen a folyók, és nem alul?**

A hideg levegő közvetlenül a víz felszínével érintkezik. A jég sűrűsége kisebb, mint a vízé, ezért a felszínen keletkezett jég réteg a felszínen is marad. A jég is hőszigetelő, ezért védi az alatta levő víztérteget a megfagyástól.

MIT REJT A FÖLD?

Kilencezer éves lány

Egy kilencezer évvel ezelőtt, a mai Görögország területén élt lány rekonstruált arcmását mutatták be az athéni Akropolisz Múzeumban.

Az Avgi (Hajnal) névre keresztelt lány maradványait még 1993-ban fedezték fel az Athéntól 330 kilométerre északra, Thesszália régióban található Theopetra barlangban, amelyet nagyjából 100 ezer évvel ezelőtt laktak először emberek. A lány azért kapta ezt a nevet, mert a civilizáció hajnalának tartott időszakban élt.

A kutatók egy éven át rekonstruálták az arcát, hogy megmutassák, miként néztek ki az emberek a középső kőkorszak (mezolitikum) idején, nagyjából i. e. 7000-ben. A lány fogainak és csontjainak elemzése alapján a szakemberek arra jutottak, hogy 15–18 éves korában halt meg. Avginak előreugró állkapcsa volt, valószínűleg azért, mert állati bőrt rágott, hogy megpuhítsa (ez bevett gyakorlat volt akkoriban), amitől a harapása ugyan normális volt, nyugalmi állapotban azonban az arca mérgesnek tűnt.

ÚJABB REKORD

Tovább növekszik a globális földfelszíni hőmérséklet

Rekordmértékben emelkedett a globális földfelszíni hőmérséklet 2014 és 2016 között, csak ebben három évben több mint 25 százalékkal emelte meg a globális felmelegedés mértékét az 1900-as évek kezdete óta – számolták ki az Arizonai Egyetem kutatói. Tanulmányuk az első, amelyben a kutatók számszerűsítették a hőmérséklet rekordmértékű, 0,43 Celsius-fokos emelkedését 2014 és 2016 között, és megállapították az emelkedés alapvető okait.

A kutatók elemezték a globális földfelszíni átlaghőmérsékletéről feljegyzett adatokat. Mint kiderült, 1900 és 2013 között a globális földfelszíni átlag hőmérséklet 1,6 Celsius-fokkal emelkedett. Kiszámolták, hogy 2016

végére a globális földfelszíni hőmérséklet újabb 0,43 Celsius-fokkal nőtt, amire korábban nem volt példa. A felmelegedés ilyen szintű megugrását világszerte számos szélsőséges időjárási jelenség: hóhullám, szárazság, áradás, a sarki jég túlzott olvadása, globális korallfehéredés kíséri.

A Tisza gyászos napja

Emléknep hívja fel évről évre a figyelmünket arra a18 évvel ezelőtti természeti katasztrófára, mely születése-tek előtt nem sokkal, 2000. január 31-én történt a szomszédos Romániában. A román-ausztrál tulajdonú Aurul nevű bányavállalat nagy mennyiségű cianiddal és nehézfémekkel szennyezte a Lápos, a Szamos és a Tisza folyókat, minek következtében rengeteg növény, hal, állat pusztult el. A szennyeződés február 1-je és 12-e között vonult el a Tisza magyarországi szakaszán, ekkor érte el Szerbiát, azaz a vajdasági szakaszt, ahol már enyhébb jelei mutatkoztak az ökológiai katasztrófának.

A minden élőlényre halálos méreg koncentrációja 180-szor haladta meg a megengedett határértéket, így valóságos haltetemszörnyek úsztak le a folyón. Emlékeztetőül mondjuk el, hogy a Szamos 451 km hosszú, magyarországi szakasza 52 km, és a Tisza mellékfolyója. A Tisza teljes hosszúsága 977 km, ebből a magyarországi szakasz több mint fele, csaknem 600 km, Szerbiában 168 kilométert tesz meg, szétválasztja Bácskát és Bánátot, majd Zalánkemén-nél (Stari Slankamen) a Dunába ömlik.

A természet februárban

Ebben az évszakban a természet vára-kozik, készülődik a tavaszra. A föld alatt levő magok készülnek a csírázásra. A fák ágain már rügyek duzzadnak. A madarak még éhesek és fáznak, de egy-re vidámabban csiripelnek. A talajból előbújik a hóvirág és a kökörccsin. Feb-

ruár az év legrakoncátlanabb hónapja. A többi hónap 30 vagy 31 napból áll. Február megelégszik 28 nappal, csupán négyévenként egyszer, a szökőévben toldja meg egygel. Ha valaki február 29-én született, annak valójában csak négyévenként van születésnapja.

Miért hívjuk télutónak?

A hónap első felében a hőmérő hi-ganyzála még általában 0 Celsius-fok alatt marad, de a második felétől már emelkedik a hőmérséklet. A télutónak már az is jele, hogy az emberek nagyon várják a tavaszt. A hosszú sötétség után a fényre vágnak. Számos országban hagyománya van a tavaszi fényünnep-nek. Ilyenkor égő gyertyák világával köszöntik a fényt, mellyel legyőzik a téli éjszakák sötétségét. A gyertyafény mindenféle sötétség elűzésének a jelké-pe maradt.

Tudod-e?

- A jegesmedvék nem észlelhetők inf-ravörös kamerával a hőszigetelő bundájuk miatt.

- A krokodilok évente mintegy 2000 embert ölnek meg. Összehasonlításként: a méhek 1500, az elefántok 250, a rettegett cápák pedig 25 áldozatot szednek.

- A szúnyogokat a kék szín jobban vonzza, mint bármelyik más szín.

- Nem az ember az egyetlen faj, amely háborúzik. A hangyák szabályos csatákat vívnak, sőt még rabszolgákat is ejtenek.

- A nőstény kutyák kétszer gyakrabban harapják meg az embereket, mint him tár-saik.

- A zsiráfok egyszerre 5 percet alszanak, összesen kb. 20 percet naponta.

- A kecskék pupillája téglalap alakú.

- A legtöbb elefánt könnyebb, mint egy kékbálna nyelve.

- Egy egyhetes gazella gyorsabban fut, mint egy teljesen kifejlett ló.

- A jelszavak 80%-a állatnév.

- A strucc szeme nagyobb, mint az agya.

MADÁRLES

A széncinege

Írja: Balogh István

Télidőben madaraink egy része délre vo-nul melegebb éghajlatú vidékekre, egy másik része viszont itthon marad, és gyakran a települések környékén próbál eleséget találni magának. Ez kemény, havas teleken elő-nyös lehet számukra, hiszen az udvarokban, kertekben mindig találnak valami táplálékot, elhullott gabonaszemeket, kidobott ételmara-dékot stb.

A széncinege (Parus major) egyike azon erdei madárfajoknak, amelyek télen a leg-gyakrabban figyelhetők meg kertünkben, ud-varunkban. Teste felül sárgászöld, alul élénk citromsárga. Feje fénylő szénfekete, kétoldalt nagy fehér folttal. A mellén és a hasán fekete csík fut végig. Ez a csík a hímeknél jóval szé-lesebb mint a tojóknál, erről könnyen meg-különböztethetők. Élénk, örökmozgó madár, ha madáretetőt helyezünk ki udvarunkba, kertünkbe, leginkább a széncinegék „fede-zik fel” először. Egyébként elég bizalmas, ha

rászokik a madáretetőre, gyakran két-három méterről is figyelhetjük, hogyan táplálkozik a kihelyezett eleségből. A tavasz közeledté-vel eltűnik kertjeinkből, udvarainkból. Ere-detileg ugyanis erdei madárfaj, erdőkből, nagyobb parkokban költ, harkályok által vájt odúkból, vagy természetes faüregekben. Az utóbbi időben gyakran megtelepszik városok belterületén is (főleg a nagyvárosokban), ahol néha a postaládában költ, ami eredeti fészke-lőhelyére, a faüregre emlékezteti.

Egyszer nagy hideg volt. Az ablakot jégvirágok nőttek be. Az emberek bundában mentek ki a szobából: a fülükre ráhúzták a sapkát, és kék orral és könnyező szemmel tértek vissza. Azt mondták, hogy soha, mióta élnek, ilyen hideg nem volt.

Juliska rálehelte az ablakra. A jégvirágok megolvadtak egy helyen a leheletétől, és kerek tisztaág támadt ottan. Juliska kinézett azon a kertbe. Mit látott? Hóval prémezett fákat, és fehérséget mindenütt.

Az ablaktól néhány lépésnyire volt egy almafa. Annak az egyik ágán egy madárka ült. Piciny lába belesüllyedt az ágon fehérhó hóba. Szomorúan csipegett. Egyszer csak lehunyta a szemét. A feje alá hanyatlott. A következő pillanatban lehullott az ágról, és beleesett a hóba. A hátára esett. A lába az ég felé. Ott is maradt mozdulatlanul.

– Istenem! – kiáltott fel Juliska –, meghalt!

– Ki halt meg? – kérdezte Mariska.

– A kis madár. Megfagyott szegény.

Azzal kendőt kapott a vállára és kifutott. Fölvette a kis madarat és bevitte a szobába.

Ott addig-addig melengették, mígnem egyszer csak fölemelte a fejét. Egy darabig bágyadtan nézett Juliskára, aztán felröppent. Rászállott a sifonér tetejére, és onnan pislogott szét a szobában.

A leányok nevettek és tapsoltak, hogy így visszanyerte az életét a madárka. Előhoztak egy üres kalitkát a kamarából és hívogatták bele:

– Gyere bele, kis madár, ez lesz a te házad, adunk neked kendermagot, friss vizet. Olyan jó dolgod lesz, mintha nyár volna.

A madárka azonban nem értette a hívogató szót. Rémulten kerengett ide-oda a szobában. Olykor nekirepült az ablaknak és nagyot dob-

Gárdonyi Géza

A cinege

bantott rajta. Mindenképpen ki akart menni, vissza a tél rideg-hideg, havas világába.

Végre megfoglák és betették a kalitkába. Hogy vergődött a kis bolondos cinege! Mindenképpen ki akart szabadulni.

Aztán, mikor látta, hogy a leányok elvonultak a szoba túlsó sarkába, megállott. A melle pihegett. Nagy ijedelembe volt szegény.

Hanem azután, mikor észrevette, hogy nem bántja senki, leugrott a kendermagos vályúhoz, és evett-evett szegényke és ivott rá nagyokat.

Néhány nap múlva megszeliődött. Nem verte többé a szárnyaival a kalitka dróttjait. Jólesett neki a meleg szoba, meg a jó étel-ital. Egyszer mi nem jutott eszébe: felült a legfelső ülőkére, és nótára gyűjtött.

A lányok örvendezve állották körül.

– Dalolj, dalolj, aranyos cinege!

És a madár dalolt, dalolt félig lehunytt szemmel, boldogan. Vajon miről dalolt? Talán a tavaszról? Talán a napsugárról? Talán az ibolyáról? Talán egy másik kis cinegéről, aki azóta megfagyott?

Az egész telet ott töltötte a kis madár. Jó kedve volt. Meg is hizott. A tolla élénkebb színben ragyogott, mint mikor odakerült.

Aztán jött a tavasz. A mezőn kizöldült a fű. Meleg napsugár szállott az égből. Az almafa virágozott s künn csicseregtek a fecskék.

A cinege kidugta a fejét a drótokon és szomorúan nézett ki az ablak üvegén át a szabadba. Nem dalolt többé. Csak ült elgondolkozva, szótlanul.

– Most már eresszük el – szólott Juliska –, látom, hogy kikívánczik.

– Jaj, ne eresszük el – felelt Mariska –, ki énekel akkor nekem?

– Ejnye, te szívtelen – szólott Juliska –, hát te csak arra gondolsz, hogy énekeljen neked, nem látod, hogy ő, szegény milyen szomorú. Ez nem sárga-fekete kanári, nem rabnak született madár, ez a szabadság madara, börtön neki a kalitka. Meghalna bánatában, ha zárva hagynánk.

– Hát jó – szólott Mariska –, eresszük szabadon.

De mikor a kis cinege kiröppent és eltűnt a fák lombjai között, Mariska mégis sírva fakadt. És hát Juliska is törülgette a szemét.

– Isten áldjon, kis madár – mondogatták, a kendővel integetve.

– Isten áldjon – mondotta Mariska –, so-hase hallom többé a te szép éneklésedet.

Másnap, ahogy ott ültek a szobában, az ablakon át beszálló napfényben, egyszer csak egy ismerős madárdal hangzik az ablakon át.

Ott volt a kis cinege. Ült a barackfán. Énekelte Mariskának meg Juliskának.

Glatz Oszkár rajza Gárdonyiról

Szenteleky Kornél Ezüsttulipán

Valahol a magyar mesének smaragdos, selymes mezején, száz színben szikrázó napfényben élém villant egy lengő lény. A tünde lény eképpen szóla: „Milyen volt az utad? Nehéz? Szemében bús fények csillogtak, s haja aranylott, mint a méz. Intettem, és ő így folytatta: „Tovább kell menned, még tovább, de utadra virágot adok, s e virág néked lángot ad. Lángot, erőt, vigaszt s világot, hogy mindig tudjad, merre menj.” Mentem tovább, elmúlt az álom, az út nehéz, sötét a menny, az éjszaka örökre látszik, és végtelennek az ugar, de virágom egyre világít, s utat mutat, mint égi kar. Nézem a szirmok fényvarázsát, a tulipánra hajlok, s most értem csak a bűvös rejtélyt: a szirmok közt egy szív dobog! Egy szív dobog! Egy szív ragyog!

Bencsik Orsolya

A sétálás, az olvasás és a szeretés fene nagy érzéséről

(Részletek)

...
Sétálni egy konkrét könyvvel. Evvel, csakis evvel szeretek. Hónom alatt, mert mellkasomhoz csak akkor szorítom, ha a birtoklást nyomatékosítani akarom, vagy ha szeretném, ha a velem szembejövő látná, hogy mit olvastam, olvasok, netalán fogok olvasni.

...
Hogy az apropó világossá váljon: az evvel egy Szenteleky-könyv volt, és nem a divat miatt – főleg, mert manapság nem divat vajdasági magyar irodalmat olvasni, pláne nem a múlt századelőről, a kivétel Kosztó-

lányi és Csáth pedig erősíti a szabályt.

...
Szeretem, ha a védőborító és a kemény kötés színben és mintában eltér egymástól, mert akkor variálhatóbb, öltözkemhez könnyebben illeszkedő. Az Isola Bella egyszínű, nincs rajta minta – ez még jobb, mert a mintás nem minden esetben illik a mintához, én pedig előszeretettel hordok mintás ruhát. A zöld és okker a természet színei, éppen ezért a város zajától mentesebb, fás, parkosított övezetekbe jártam, Szentelekyvel a hónom alatt, sétálni. Rádásul itt még a mellkasomhoz is szoríthattam, mert általában gyerekekkel találkoztam, akik vagy nem tudnak olvasni, vagy nem érdekelte őket, hogy mit és miért szorongatok.

Szegeden Szentelekyvel járni az utcákat: nem ciki, de legalábbis furcsa, s ez nem amiatt van, mert Szentelekyt ciki lenne olvasni, hanem mert nem tudják, hogy ki is az a Szenteleky, s tegyük ehhez még azt is hozzá, amit a Kant-tanárom mondogat: az embereknek minden gyanús, amit nem ismernek. Éppen ezért gyanús az az ember, aki Szentelekyt birtokol, szorít a mellkasához, gyanús maga Szenteleky is.

Tolnai Ottó

Tour de mort

(Részlet)

Egy padláson Szivácon megtalálták Szenteleky (Stankovič) Kornél költő (orvos és irodalomszervező) kerékpárját. És lehozták. Az sincs kizárva, hogy már előbb megtalálták, de csak most hozták le. Nem egy ember hozta le, pedig úgy könnyebb lett volna, kényelmesebb, hanem ketten – vigyázva, lassan, méltóságteljesen, bár senki sem nézte őket a kapu alatt lihegő kutyán s az udvarban kaparászó tyúkokon kívül. És megmosták. Mosták, hárman, műszivaccsal Szenteleky Kornél költő (orvos és irodalomszervező) kerékpárját. És megkenték. És ott állt a csillogó fekete bicikli két tömött kerekén megfelelően az eres árnya által, a fecskék isteni landolásai zizzegésitette levegőben. Senki sem mert ráülni. Még csak eszébe sem jutott senkinek a három jelenlevő (két szíváci és egy szíváci születésű újvidéki polgár) közül.

Akit nem divat olvasni: Szenteleky Kornél

Most leginkább a felsősök figyeljenek, ugyanis – bár az erre az alkalomra kiválasztott vers a kisebbeknek is érdekes lehet – a többit inkább nagyobb olvasóimnak szántam.

Szenteleky Sztankovics Kornél 125 éve, 1893-ban született és 1933-ban hunyt el. Polgári foglalkozását tekintve orvos volt, de őt tartjuk a vajdasági magyar irodalom egyik megteremtőjének. Ugyanis nem létezett mindig vajdasági magyar irodalom, de a történelem úgy hozta, hogy egyszer csak sokan egy Jugoszlávia nevű országban találták magukat: magyarul beszéltek, magyarul olvastak és írtak, akárcsak ti, de azt látták, hogy ezen a vidéken nem létezik irodalmi élet az anyanyelvükön. Szenteleky Kornél pedig verseket, cikkeket, regényt (az Isola Bella címűt Bencsik Orsolya szövege is említi, a cím annyit tesz: Szép sziget) írt, folyóiratot szerkesztett és fáradhatatlanul szervezte az irodalmi életet.

Egy korábbi cikkemben már beszéltem az irodalmi kultusról. Szenteleky Kornél is nagy tisztelet övezi, hiszen hozzá, róla írnak szépirodalmi szövegeket, minden évben megemlékeznek róla, de íróként nagyon kevesen olvassák,

így ez a megbecsülés főként az irodalomszervezőnek szól. Ezt Tolnai Ottó nagyon szépen írja meg. A részletben is ott van az a tisztelet, amit a kevesek szemében (ezzel ellentétben ott vannak az egésze fittyet hányó kápirgáló baromfik) tapasztalni Szentelekyvel kapcsolatban. A bicikli is nagyon érdekes metafora, ahogyan a padláson rátalálnak, leporolják, nézegetik, de valójában ráülni senki sem akar vagy mer: hiszen Szenteleky helye betölthetetlen. De másra is rámutathat ez a szöveg, ha másként olvassuk...

Az Ezüstitulipán című vers a Jó Pajtás néhány éve megjelent vers- és prózaválogatásának címadó költeménye: az ihletről, a tündér műzsáról szól, az irodalom ősforrásáról, a meséről, vagy tágabb értelemben a saját kultúra egészéről, amely a mi kietlen vidékünkön is arra sarkallja a versbeszélőt, hogy tartson ki és folytassa útját, munkáját, küldetését.

Merítsünk abból mi is, amit magunkkal hozunk, de álljunk mindig készen az új dolgokra, mert csak így nőhetnek ezüstitulipánok a sötét, hideg ugaron, amellyel Szenteleky is folyton viaskodott.

Herédi Károly

Mit ünneplünk február 15-én és 16-án?

Szerbia államiségának ünnepe, február 15-e és 16-a munkaszüneti ünnepnap, méghozzá annak emlékére, hogy 1835-ben február 15-én készült el Kragujevacon az első szerb alkotmány. Miloš Obrenović uralkodása idején mintegy 2400 képviselő és 10 ezer ember jelenlétében hozták meg a neves okmányt, melynek megszületését tűzijátékkal ünnepelték meg. Az alkotmány szövegét Dimitrije Davidović politikus, diplomata, újságíró és publicista állította össze.

Miloš Obrenović (balról) és Dimitrije Davidović között az első szerb alkotmány

Meddig tart a farsang, és mikor kezdődik a böjt időszaka?

Húshagyókedd (idén február 13-ára esik), a farsang utolsó napja. Elterjedt szokás a telet jelképező szalmabábu elpusztítása, elégetése vagy vízbe fojtása. Nálunk egyes vidékeken a bábu neve kiske, kice. A mulatságok és a böjti időszak találkozásának jellegzetes népi játéka Konc vajda és Cibere vajda, a farsang és a böjt tréfás háborúsága volt. A húshagyókeddi játék szereplői szalmabábok. A legyőzött Ciberét végigvitték a falon, elégették, vízbe vetették, vagy keresztüldobták a templom kerítésén, hogy elűzzék a betegséget, az éhséget. A farsang a vidámság, a jelmezes felvonulások, bulik, elegáns, hagyományörző bálók ideje, ami a megtisztulást, a böjtöt előzi meg. A bálók ősi szokásoknak, a télűző, tavaszköszöntő népi mulatságoknak, alakoskodásoknak a leképezései, amelyek gyökere a pogány termékenységvarázsló szokásokból táplálkozik. Sokáig üldözte is az egyház az „istentelenségeket”, ám azután átengedte ezt az időszakot a vidámságnak.

A farsangi fánk benyomott közepe valójában egyértelmű termékenységvarázsló jelentéssel bírt. Az alakoskodásnak is célja volt: elűzni a telet, hogy jöhessen végre a termékeny tavasz, megtéveszteni a gonosz, ártó szellemeket, így biztosítani a kellő szaporulatot embernek, állatnak, növénynek.

Másnap **hamvazószerda** (2018-ban február 14-re esik), ekkor kezdődik a böjt, a húsvétot megelőző 40 napos időszak.

Mikor jó egy illusztráció?

Ajó gyerekkönyv elismeri és komolyan veszi a gyerekek érzéseit – ezzel a megállapítással nagyon egyet tudok érteni. Általánosságban kell egy jól felépített történet, igényes nyelvvezetl, ami nem gügyögős, és fontos, hogy ne kacsintson össze a szerző a felnőttel a gyerek feje fölött. Egy jó gyerekkönyv bőven adagolja a humort. Az illusztráció pedig akkor jó, ha kiegészíti a szöveget, és nem nyomja el azt. Mint oldalunkon láthatjátok, mi is megpróbálkozunk a ti szövegeitek illusztrálásával. Ezért ejtsünk néhány szót erről a művészetről is. Az illusztráció nyomtatott szöveg szemléltetését, kiegészítését szolgáló kép, rajz, fénykép, ábra. A mai jelentésében a XIX. század közepe óta használják. A művészi illusztráció az egyszerű szemléltetésen túllépve, új művészi élmény hozzáadásával a szöveg megértéséhez, átéléséhez segíti az olvasót. A középkori kódexek illusztrációit illuminációnak hívták. Elterjedése a könyvnyomtatással vált széles körűvé. Technikáját kezdetben a fametszetben, később a rézmetszetben és litográfiában lehetjük fel. Rendkívüli nagy szerepe van a szöveghez illeszkedő illusztrációknak akár egy könyvben, akár egy folyóiratban, mert segítik a könnyebb megértést vagy a helyzet átérzését.

Jeles illusztrátorok voltak Misztótfalusi Kis Miklós, Kner Imre, Lengyel Lajos stb. Ez már a könyvművészet nagy témakö-

rét érinti, melyre nézve napjaink tömegtermelése negatív hatást gyakorol. A XX. században nagy népszerűségnek örvendett a képregény, ezek esetében az illusztráción volt a hangsúly, szöveg csak a képek alá került, kommentálta a történeteket.

Jankovics Marcell budapesti író, illusztrátor, filmalkotó szerint akkor jó az illusztráció, ha „A gyermeknek az illusztráció mögötti égbet veszik a tekintete.” A jeles művész felhívta a figyelmet arra, hogy a mesekönyv-illusztrációk között újabban gyakran megfigyelhető, hogy sok a kép, és kevés a szöveg. Ez önmagában véve még nem is volna baj – mondta. – A gond az, hogy az igénytelen illusztráció nem közvetíti az olvasó felé semmilyen többletet, hanem öncélú. Mivel a mai gyerekek fejlett vizuális világba születtek, egyáltalán nem mindegy, milyen küllemet látnak a gyermekszájában, vagy a nekik szánt könyvekben. Elsősorban az illusztrátoron múlik, milyen vizuális kultúrát közvetít olvasója felé. Befogadjuk-e azt, vagy semmit sem mond számunkra.

Jankovics Marcell: János vitéz

A VILÁG LEGSZEBB SZOBRAI

Atlasz

A görög mitológiában Atlasz a titánok leszármazottja, az óriás, aki a vállán tartja az égboltot. Részt vett a titánok lázadásában az olümposzi istenek ellen, amikor megostromolta a mennyeket. Az istenek csak nehezen tudtak győzni, így Zeus, a görög főisten büntetésül Atlaszt arra kárhoztatta, hogy örökké vállain tartsa az égboltot.

Számos műalkotás örzi alakját, a képen látható New Yorkban, a Rockefeller Központ előtt áll

Székelyek földjén

Kik a székelyek? Magyarok? Több elmélet létezik, tény azonban, hogy a székelyek magyar tudatú és magyar nyelvű népcsoport, hazájuk a mai Románia szívében van. Azt a területet, ahol élnek, Székelyföldnek nevezzük.

A terület mai határa elég pontosan követi Hargita és Kovászna megye határát, kiterjedése 150 km észak-déli irányban, és 140–200 km

kelet-nyugati irányban. Nem kis terület, gyönyörű természeti adottságokkal. A lakosság zöme falvakban él, a főbb városok: Csíkszereda, Marosvásárhely, Székelyudvarhely, Gyergyószentmiklós, Sepsiszentgyörgy.

Aki a Székelyföldre látogat, rendkívüli élményben részesül. Gyönyörű a természet, figyelemre méltó az épített örökség, és az sem mellékes,

hogy szinte mindenki magyarul beszél. Igaz, sajátságos. Ne lepődjünk meg, ha pityókának nevezik a krumplit, almabüzünek a kamillát, anyámasszonynak az anyóست, erőss üdőnek a vihart, stb. A különbségek ellenére szépen megértjük egymást velük. Sokszor a viccekből megismert székely szűkszavúságnak sem találjuk nyomát, noha van arra is példa.

A székelyek eredethagyományát a középkori történetírók is megörökítették, ők a székelyeket a hunok

Székelyek Vajdaságban

Mintegy 4000 székelyt telepítettek a távoli vidékekről 1883-ban a mai Vajdaság déli részére, az Al-Duna mellé Hertelendyfalvára (Vojlovica Pancsova mellett), Székelykevére (Skorenovac) és Sándoregyházára (Ivanovo). Leszármazottaik nemcsak ebben a három helységben élnek, hanem a világ számos más pontján is.

leszármazottainak tartják. Ugyanezt vallják a székelyek is magukról. Egyes elméletek szerint a székelyek a honfoglalás előtt, a 8-9. században csatlakoztak a magyar törzsekhez, más elméletek szerint pedig a Kárpát-medencében várták a honfoglaló magyar törzseket.

A székelyek tömegesen vettek részt az 1848/49-es magyar szabadságharcban, képviselőik a ma-

A mai székely zászló 2004-ben született, de a gyökerei a 17. századig nyúlnak vissza. A székely autonómiaötlemeztől szimbólumává vált

gyar nemzet részének tekintették a székely népet. A területi igazgatási rendszerüket, a szék rendszert az 1876-os megyerendezés szüntette meg. Az első világháborús magyar vereség és az 1920-as trianoni békediktátum után Székelyföld Erdéllyel együtt Románia része lett. Az 1940-es második bécsi döntéssel a terület visszakerült Magyarországhoz, 1944-ben szovjet és román csapatok foglalták el, az 1947-es párizsi békeszerződéssel pedig Székelyföld újra román fennhatóság alá került.

A legutóbbi, 2011-es romániai népszámláláskor a mai értelemben vett Székelyföld területén 810 367 főből 581 159 vallotta magát magyarnak, ők tették ki az ottani lakosság 71,72 százalékát. A román hatóságok különösen 1960 és 1989 között, a kommunista időszakában jelentős beolvasztó politikát folytattak a székelyekkel szemben.

Székelyföld szószólói az 1990-es évektől mostanáig folyamatosan kinyilvánítják területi autonómiára való igényüket, ám a román hatóságok erről hallani sem akarnak.

A néphagyományok elevenen élnek a székelyek körében

Neves székelyek

Balról jobbra, lefelé: Mikes Kelemen, Bolyai Farkas, Körösi Csoma Sándor, Bolyai János, Mikó Imre, Gábor Áron, Berzenczey László, Orbán Balázs, Teleki Sámuel, Benedek Elek, Márton Áron, Tamási Áron, Domokos Pál Péter, László Gyula, Kányádi Sándor, Bölöni László

Divatos hangszer a cselló!

Nem csupán a gitár menő, mindegyik hangszer az, a vonósok, a cselló is. A cselló, illetve gordonka több együttesnél is elengedhetetlen része a zenének és közben nem is kifejezetten a klasszikus zenére gondolunk. Említhetjük a nemrég alakult The Well-Known Strangerst, de visszatekinthetünk a múltba is. Az Electric Light Orchestra, röviden ELO birminghami brit pop, progresszív rock zenekar 1970-ben alakult. Az együttest Roy Wood és Jeff Lynne hozta létre, mindketten több hangszeren, egyebek közt csellón is játszanak. Nagyobb népszerűsége Amerikában tettek szert, a számos tagot számláló együttesben pedig az évek folyamán még négy csellós játszott és sok későbbi együttesnek szolgált ihletésül. Szólhatunk az amerikai Rasputina cselló-rock együttesről is, amely a sötét kabaré, indie-folk rock műfajokat vegyítette zenéjében. A zenekar 1989-ben alakult, létrejöttében fontos szerepet játszott Melora Creager csellós. Kilenc tagot számláltak, később trióvá zsugorodtak és együttműködtek egyebek közt Marilyn Mansonnal is. Tavalyelőtt Polly Panic csatlakozott hozzájuk második csellistaként. Szintén amerikai a 2000-ben alakult Murder by Death együttes, nevét az azonos című filmtől kölcsönözte. Az egyik alapítótag Sarah Balliet csellós.

Híresebb együtteseket is említhetünk. A finnországi Apocalypticát 1993-ban négy csellós, Eicca Toppinen, Paavo Lötjönen, Max Lilja és Antero Manninen hozta létre. Az együttes tagjai komolyzenei tanulmányokat végeztek, a repertoárjukon viszont a klasszikus zenét saját szerzeményeikkel és metal zenével ötvözték. Egyebek között Metallica-, Faith No More-, Sepultura-, Pantera-, Slayer- és Rammstein-átdolgozásokat készítettek. Habár átestek tagcseréken, jelenleg az együttest három csellós és egy dobos alkotja. 2010-ig hét albumot adtak ki, a nyolcadikat Shadowmaker címmel 2015-ben. Az amerikai OneRepublic pop-rock együttes 2003-ban alakult meg, egyik oszlopos tagjuk az énekes Ryan Tedder. Első lemezük 2007-ben jelent meg, amelyről kiemelkedett a Timbalanddel készített Apologize. Ebben az évben csatlakozott hozzájuk Brent Kutzle, aki egyebek közt csellón is játszik. A OneRepublic 2013-ban a Counting Stars

című dalnak köszönhetően világhírnévre tett szert. A Clean Bandit brit elektropop együttes 2008-ban alakult meg. A zenekart a Patterson fivérek, Jack és Luke mellett Grace Chatto csellós alkotja. A Rather Be című dallal tettek szert világhírnévre, ez a zeneszám is megtalálható a 2014-ben megjelent New Eyes című albumukon. A Clean Bandit több hírességgel készített közös dalt, második lemezük hamarosan jelenik meg.

Ha a csellóknál tartunk, elengedhetetlen szólnunk a horvát-szlovén 2Cellos formációról, amelyet a pulai születésű Stjepan Hauser és a maribori Luka Šulić alapított 2011-ben. Stjepan és Luka a tanulmányaikat Zágráb, Bécs, Manchester és London rangos zeneakadémiáin végezték. Rock- és popdalok átdolgozásával szereztek nemzetközi hírnevet. Először akkor figyelt fel rájuk a világ, amikor átdolgozták Michael Jackson Smooth

Criminal című dalát. Első lemezük, a 2Cellos 2011-ben jelent meg, a másodikat 2013-ban adták ki In2intion címmel, majd pedig 2015-ben a Celloverse-t. Ezeken egyebek közt U2-, Sting-, Nine Inch Nails-, Nirvana-, Coldplay-, Kings of Leon-, Guns'n'Roses-, The Prodigy- és AC/DC-dalok hallhatók. Egyik interjúban azt mondták, hogy ugyanúgy szeretik az AC/DC-t, mint Bachot. Nagy kedvencük továbbá a Muse együttes, nem hagyták ki egyik lemezükről sem, kivéve az utolsót, a tavaly megjelent Score-t, mivel az filmzenéből áll. Ezen egyebek közt Ramin Djawadi-, Enya-, Ennio Morricone-, Henry Mancini-, Hans Zimmer-, John Williams- és Vangelis-szerzeményeket dolgoztak át. Ismert filmeket idéztek fel, például a Trónok harcát, a Gyűrűk Urát, A rettenthetlent, a Love Story-t, a Keresztapát, a Titanicot, az Esőembert, a Schindler listáját, a Tűzszekereket és a Gladiátort. A duó több ízben lépett fel Magyarországon, Lajkó Félix vendégei voltak a Művészetek Palotájában, zenéltek a Virtuózok komolyzenei tehetségkutatóban, tavaly Budapesten és Belgrádban is tartottak koncertet. Legendás világsztárokkal is színpadra léptek már, például Andreea Bocellivel, Elton Johnnal és az Aerosmith énekesével, Steven Tylerrel. A 2Cellos lazán feszegeti a határokat, mindig kaphatók a szórakoztatásra, átdolgozták a nyár slágerét, a Decapacitót is.

Bruno Mars lett a legsikeresebb

A hatos szám, úgy látszik, szerencsét hozott Bruno Marsnak, a hatvanadik Grammy-díj átadóján ugyanis mind a hat jelölését díjra váltotta. A gálára New Yorkban került sor. A hawaii születésű dalszerző-énekes három díjat R&B kategóriákban kapott meg, majd pedig a *That's What I Like* című zeneszámaért az év dalának járó díjat, a 24K Magic című dalért és az azonos című lemezért pedig az év felvétele díjakat vehette át. Kendrick Lamar is diadalmaskodott, hét jelöléséből ötöt váltott díjra. A kaliforniai előadó a rap kategória összes díját magáénak tudhatja, Grammyt kapott a Rihannával közösen előadott *Loyalty* című dalért, a *Humble*-ért három díjat is átvehetett, míg a *Damn* című albuma a legjobb raplemez kategóriában nyert. A legtöbb kategóriában, nyolcban Jay-Z-t jelölték, ő viszont ezúttal nem kapott díjat. Az év felfedezettje Alessia Cara kanadai énekesnő lett. Posztumusz díjat ítéltek oda Carrie Fishernek és Leonard Cohennek.

Visszatérnek a boszik

Úgy tudni, hogy tizenkét évvel az utolsó epizód után visszatér a *Charmed*, azaz a *Bűbájos boszorkák* című sorozat. A történet eredetileg a hetvenes években játszódott volna, de a készítők úgy gondolták, hogy inkább megújítják és mégis a mába helyezik. A főszerepekben is teljesen új színészeket láthatunk majd. A történetet a *Jane the Virgin*, illetve *Szeplőtelen Jane* alkotója, Jennie Urman készíti majd, a rendezője pedig Brad Silberling, aki nemrég a nyolcvanas évek népszerű mamutsorozatát, a *Dinasztiát* is felújított. Az eredeti *Bűbájos boszorkák* nyolc évig, 1998-tól 2006-ig volt műsoron és nagyjából azokban is időkben is játszódott a története. A sorozat négy főszereplőjét Alyssa Milano, Holly Marie Combs, Shannen Doherty és Rose McGowan játszották, ők harcoltak a gonosz erők ellen. Minden bizonnyal az új részekben is boszorkányok kalandjait követhetjük majd nyomon, akik hétköznapi életet próbálnak élni, de közben folyton meg kell küzdeniük démonokkal és más túlvilági lényekkel.

Új dallal ünnepeltek

Valamivel több mint egy évvel ezelőtt értesülhettünk arról, hogy a Minx dél-koreai formáció ezentúl Dreamcatcher néven folytatja tovább, és új tagokkal is kiegészül. Azóta az együttest hét fő alkotja: Siyeon, Yoohyeon, SuA, JiU és Dami, a két új tag pedig Handong és Gahyeon. Az átalakított csapat így újra debütált és tavaly, január közepe táján megjelentette a *Nightmare* című kislemezt. A lányok azóta kétszer jelentkeztek új zenei anyaggal, egyik a *Fall Asleep In The Mirror* kislemez, a másik pedig a *Prequel* középlemez. A rajongótábornak tetszettek az újdonságok, így az együttes még nagyobb népszerűsége tett szert. A formáció ezt az évet ünnepeléssel kezdte, *Full Moon* címmel kislemez formájában új dalt adtak ki, amellyel az első évfordulójukra hívják fel a figyelmet.

Jön a Valami Amerika 3.

A jövő héten érkezik a *Valami Amerika* harmadik része. A film rendezője Herendi Gábor, aki az előző két részt, nemrég pedig egy másik sikeres magyar filmet, a *Kincsemet* is rendezte. A *Valami Amerika 3.* minden bizonnyal az év egyik legjobban várt magyar filmalkotása. A film története szerint Tamás, Ákos és András minden eddiginél lehetetlenebb helyzetbe kerül a szélhámos Alexnek köszönhetően. A körülményeket bonyolítja a rendőrség és a két rivális maffiabanda, Balák és Toniék is. Egy rejtélyes, milliókat érő, lopott bélyegért indul hajsza, aminek tétje a fiúk sorsa. Eszter és Timi is beleveti magát a nyomozásba, és mindenki versenyt fut az idővel. A színészek azt ígérik, hogy szórakoztató és vicces filmet láthatnak majd ezúttal is a nézők.

**Kérdéseikre Bori Mária pszichológus
válaszol**
e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

Jelige: „B.B.”

Kedves Bizi!

A Jó Pajtás hűséges olvasója vagyok. Har-
madikos korom óta vásárolom a lapot, és ta-
valy óta elolvasom rendszeresen a Bizalmas
sorokban található jótanácsokat is. Mivel
nekem is van egy nagy problémám, hosszú
gondolkodás után, a barátnőm rábeszélésére,
papírra vettem a gondomat. Nagyon szeretek
egy fiút. A gondom az, hogy ő felsős, én pedig
alsós vagyok. Nem tudom, hogyan mondjam
meg neki, hogy szeretem. Valentin-napon sze-
retnék neki küldeni egy lapot, és nem tudom
eldönteni, hogy írjam-e alá, hogy tudja, kitől
van. Azt mondják, sok lapot szokott kapni a
lányoktól. Ha a szünetekben találkozunk az
udvarban vagy a folyosókon, és én ránézek,
elfordítja a fejét. Kérlek, segíts! Mit tehetnék?
És mi lesz, ha elutasít?

Válasz:

Kedves B.B.!

Örömmel tölt el, hogy a lapnak és a rovat-
nak is vannak rendszeres olvasói. Különösen
annak örülök, hogy a Bizalmas sorokat hasz-
nos és jó rovatnak tartod. Mivel mindennek
megvan a maga ideje az életben, te most értél
be arra, hogy érdekes legyen számodra a Bi-
zalmas is, hisz csak most kezdenek érdekelni
téged is az ún. „szerelmi” dolgok, és a figyelem
önkéntelenül ráterelődik az ilyen témákra. Ez
olyan, mint amikor nagyon éhesek vagyunk,
és a környezetünkben lépten-nyomon enni-
valót látunk. Remélem, továbbra is rendsze-
res olvasónk leszel! Ami a problémádat illeti,
én a te helyedben, ebben a pillanatban, nem
tennék semmit se. Ne siesd el a dolgot. Ebben
a pillanatban, úgy tűnik, nem nagyon érdek-
lődik irántad. Inkább a veled egykorúakkal
barátkozzál, azok közelebb állnak hozzád sok
mindenben. Pl. tapasztalatban, közös témák-
ban stb. Egy-két év múlva irántad is jobban
fognak majd érdeklődni a fiúk. A te időd még
csak ezután jön el! Csak legyél türelmes önma-
gaddal. Egy névtelen Valentin-lapot, ha van
iskolai Valentin-napi postátok, el is küldhetsz
neki. Igyekezz, hogy egyedi és szép lap legyen.
Néha nagyobb öröm adni, mint kapni! Persze
ne feledkezz meg a többi, számodra kedves
személyről se! Például a szüleidről, a nagyszü-
lőkről, a barátnőidről, a téged tanító, számodra
kedves tanárokról.

Jelige: „Valentina”

Kedves Bizalmas sorok! Hatodikos lány va-
gyok. Van egy fiú, aki állandóan néz, mosolyog
rá, és ennyi. Nem tudom, miért teszi ezt?
Azért, mert tudja, hogy tetszik nekem, és azzal
akar fölívni, hogy a mosolyával hódít, vagy
tényleg tetszek neki? Vagy azért, mert nem is
tudja, melyik lányba szerelmes! Kérem, segíts,
tudnom kell, hányadán állok vele!

Válasz:

Úgy látom, megtapasztalod te is, hogy a ti-
niélet, a tinikor igencsak összekuszált! Egy ki-
csit nehéz átlátni a problémádon, mert sajnos
nem közöltél velünk néhány dolgot. Pl. hogy
mióta ismered a fiút, hol szoktatok találkozni,
mikor szokott állni és mosolyogni rád stb. stb.
stb. Föltételezem, hogy ugyanabba az általános
iskolába jártok, és a szemezés, mosolygás a
szünetekben, az iskola előtt vagy után történik.
Általában a fiú részéről érkező jeleket a szim-
pátia, a vonzódás jelei közé szoktuk besorolni.
Ha neked is tetszik a fiú, egyszerűen mosolyogj
te is vissza, keresd te is a tekintetét. Legköze-
lebb köszönj neki, ismerkedj meg vele. Ha te
tetszel neki, akkor biztosan örülni fog, hogy
választ kap a mosolyával föltett kérdésre. Azért
jó lenne, ha óvatosan kezelnéd a dolgot, nem
lenne túl jó rámenősen közeledni hozzá, mi-
vel nem sokan szeretik a rámenős embereket.
Várd ki, hogy a te visszamosolygásod után ő
tegye meg a következő lépést. Türelem!

Jelige: „Hóvirág”

Kedves Bizalmas sorok! Drága Bizi! 12 éves
lány vagyok, és mint a legtöbben, én is szerel-
mi gondokkal fordulok hozzád. Két iskolába is
járok. Az egyikbe mindig, a másikba hetente
háromszor. Ez jelent nekem gondot. A fiú, akit
szeretek, abba a másik iskolába jár, és nem na-
ponta találkozok vele. Tudom, hogy követnem
kellene a tekintetemmel, és néha rámosolyog-
ni, de ez valahogy nem megy. A gondot az is
nehezíti, hogy igencsak szegénylős vagyok.
Kérlek, segíts! Hogyan lehetne bármilyen kap-
csolatunk?

Válasz:

Nagyon nehéz tanácsot adni, amikor „ho-
mályosan” fogalmaznak a levélírók. Ilyenkor jó
lenne bizonyos dolgokra rákérdezni, hogy tisz-
tában lássuk az adott helyzetet, és problémát.
Pl. milyen az a másik iskola, ahova ritkán jársz?
Nyelviskola, zeneiskola, vagy esetleg valami-
lyen más tanintézmény? Ott van egy helyben
a két iskola, vagy országhatárok választanak el

benneteket? Hol és mikor találkozhatnál még a
fiúval? Amikor ott vagy a közelében, ő hogyan
viselkedik? Amikor találkoztok, köszön-e, be-
szélgettek-e az iskolai dolgokról itt-ott? Sorol-
hatnám a további kérdéseket. Egyet biztosan
megtehetsz, itt helyben, ahol sokat vagy, gya-
korolhatod a közeledést. Először képzeletben,
a fejedben lévő képzeletbeli színpadon játszd
le a találkozásod jelenetét, monddad azt, amit
mondanál, és képzeld el azt is, hogy mit fog a
fiú a válaszulni. Gyakorolhatsz a közeledben
lévő társaidal is, biztonságos környezetben,
még hozzá a barátkozáson keresztül: barát-
kozzál, beszélgetsz az osztálytársaidal, a jól
ismert fiúkkal, vegyél részt közös játékokban,
szervezzetek az iskolában „bulikat”. Az osztály-
közösségi órákon különböző társas- és hely-
zetmegoldó játékokat játszhatnátok. Ha nincs
lehetőség munkanapokon, szombatonként is
összejöhetnétek, amiben segíthet az osztályfő-
nökök, de az iskolában dolgozó pedagógus,
pszichológus is. Kommunikációs vagy meg-
ismerési játékokat játszhatnátok, melyek jól
tesznek mindenkinek az osztályodban. Segí-
tenek abban, hogy megismerjétek önmagatokat
és társaitokat is, hogy bele tudjátok magato-
kat élni a másik ember helyzetébe, megérteni
egymást, és megkönnyíteni az egymás közötti
kommunikációt. Ami pedig „AZT” a fiút illeti,
ha nem szeded össze a bátorságodat közvetlen
beszélgetéshez, még mindig marad a levelezés,
akár postai, akár e-mail, SMS, vagy ha van
Facebookja, ott is felveheted vele a kapcsola-
tot. Amikor az emberek nem látják egymást,
sokkal bátrabbakká válnak. Ha így kapcsolatba
lépsz vele, válaszol a leveledre, amelyik persze
nem szabad, hogy rögtön szerelmi vallomás le-
gyen, hébe-hóba üzenetet cseréltek, kapcsola-
tot tartatok. Ha ez a levelezés érdekes mindket-
őtök számára, természetes, hogy a „csevegést”
szemtől szembe is folytatjátok majd. Ha viszont
ez nem jön be, vedd úgy, hogy gazdagabb vagy
egy tapasztalattal, és gyakoroltad a jövő szá-
mára a másik nemmel való kapcsolatteremtést
és kapcsolattartást.

Ne aggódj sokat!

A diákok többsége a teljesítmény és a nyomás miatt szokott aggódni. Ne aggódj előre feleslegesen valami olyan miatt, ami még meg sem történt! Attól, hogy a körmödet rágod már napokkal, hetekkel a dolgozat előtt, nem fog jobban sikerülni. Viszont a napjaidat megkeseríti, előre őrlődsz olyan dolgokon, amik még meg sem történtek.

Mindenkinek vannak negatív gondolatai, de időnként nagyon el tudnak szaporodni. Ha szükséged van rá, akkor akár hangosan is mondd ki, hogy STOP!

Mindig az adott pillanatra, percre koncentrálj! Ha tudod, hogy mikor vár rád egy nagy feladat, készíts tervet a felkészülésre. Ha valóban eljött az idő, és tanulni kell, akkor sincs más hátra, csak egy kis tanulás. Csak arra gondold, hogy megteszel mindent, ami tőled telik. Ha beleadtál apait-anyait, akkor meg már kár rágódni azon, hogy hányas lett, hiszen akkor és ott kihoztad magadból a maximumot.

Ha jó tanuló vagy, akkor az lehet a gond, hogy túl sok terhet raknak rád. Ha rosszabban teljesítesz, akkor lehet, hogy be vagy skatulyázva, és idegesít, hogy nem tudsz ebből kilépni.

Mindkét esetben az a tanácsunk, hogy ne hagyd magad! Természetesen nem azt tanácsoljuk, hogy fennhangon üvöltözz a tanárral, hogy már pedig te másképp gondolsz. Higgadt és nyugodt fejjel, őszintén képviseld az érdekeidet. Ha már megint egy versenyre küldenének, nyugodtan mondhat szemet is, ha úgy érzed, hogy ez megterhelő. Ha rossz skatulyába kerültél, viselkedj épp ellenkezőleg. Sajnos akadnak olyan helyzetek, amikor igazságtalanság történik, ne félj segítséget kérni felnőtől, akár egy másik tanártól, akár szüleidtől.

Ha az osztálytársaidal vannak gondjaid, akkor se félj segítséget kérni! Ha eddig nem tetted meg, jelezd a tanárodnak, hogy

nem jó a kapcsolatot néhány osztálytársaddal. Lehet, hogy ha hatékonyan közbelép a tanárod vagy az iskolapszichológusotok, megelőzhető lesz a probléma, és mindenki számára kellemesebb lesz a tanév. A közbelépésen nem azt értjük, hogy fejmosást kapnak az osztálytársaid, hanem osztályfoglalkozásokon név nélkül beszélgettek vagy játszatok a tolerancia, az empátia témakörében. (kamaszpanasz.hu)

TESZT

Hogyan végzed a feladataid?

1. Türelmetlen leszel, ha várnod kell valakire?

soha ritkán gyakran állandóan

2. Versenyfutásban vagy az idővel?

soha ritkán gyakran állandóan

3. Kijössz a sodrodból, ha félbeszakítanak?

soha ritkán gyakran állandóan

4. Egyszerre mindig több dologgal foglalkozol?

soha ritkán gyakran állandóan

5. Túl sokat vállalsz magadra egyszerre?

soha ritkán gyakran állandóan

6. Nem találsz egy helyet, ha nem csinálod valamit?

soha ritkán gyakran állandóan

7. Jobban érdekel az eredmény, mint maga a tevékenység?

soha ritkán gyakran állandóan

8. Elveszítetted a béketűrést, ha valami nem sikerül?

soha ritkán gyakran állandóan

9. Mindig tökéletességre törekszel?

soha ritkán gyakran állandóan

10. Nagyon dühös vagy magadra, ha valamilyen hibát vétesz?

soha ritkán gyakran állandóan

Így pontozz

soha – 1 pont, ritkán – 2 pont, gyakran – 3 pont, állandóan – 4 pont

Értékelés

10–20 pont:

Te kiegyensúlyozott, higgadt személy hírében állsz. Az iskolában és a feladataid elvégzésében sikeresnek vagy mondható.

21–30 pont:

Hajlamos vagy arra, hogy túlhajtad magad. Ügyelj arra, ne hogy túlságosan sok feladatot vállalj magadra, mert ezzel könnyen kedved vesztetted a megkezdett feladatok befejezésére!

31–40 pont:

Tipikus példája vagy azoknak az embereknek, akik agyondolgozzák magukat. Feláldozod a szabadidődet, hogy másoknak, mások helyett valamit elvégezz. Ez azért túlzás. A következő alkalommal gondold át, hogy ki helyett mit teszel meg!

Ha esetleg azt hinnéd, hogy a szavaid árulják el a nagy igazságokat, akkor tévedtél. Helyette megteszik ezt a mozdulataid. Mi, emberek igencsak túlértékeljük a beszéd jelentőségét. Feltűnt-e, hogy te magad is hihetetlenül könnyen dekódolsz testi üzeneteket? Egészen biztosan észreveszed a legjobb barátnőd arcán, ha éppen arról füllent, hogy miért is késett negyed órát a találkozótokról. Ez mind azért van, mert a szavaival ellentétben a teste képtelen hazudni. Hogy mik azok a testi jelek, amik mindennél többet elárulnak rólad? Hát íme:

Arcizmok

Rendben van, hogy összefoglalva a fejed frontvonalát „arc”-ként aposztrofálják, de valóban ennél a hárombetűs szónál jóval összetettebb gépezetről beszélünk. Például azt tudtad, hogy az arcodon van a legtöbb izom a testeden? Nem véletlenül ennyire kifejező. Ráadásul az olyan kifejezések, mint a „leesett az álla”, vagy az „arcára fagyott a mosoly” mind arra utalnak, hogy mennyi érzelem tud kiülni az arcodra anélkül, hogy akár egy szót is szólnál.

Szemkontaktus

A tekinteted az egyik legkifejezőbb kommunikációs csatornád. Például a szemezés sem létezne, ha nem pont az lenne a lényeg, hogy

Árulkodó testbeszéd

távolról, minden beszédet mellőzve jelezni tudd valaki irányába a szimpátiádat. Természetesen ugyanúgy a kifejező szempárodából lehet a legjobban kiolvasni az örömet, szomorúságot, idegességet, fáradtságot, és még mindig nem kellett megszólalnod.

Gesztikuláció

A kezed nem csak a napi tevékenységekre jó. Vannak kultúrák, mint az olasz vagy az indiai, ahol szinte minden kifejezésre van egy kézjel. Ugyanúgy az érzelmeidet sem tudod feltétlenül palástolni a kezed miatt, mert például ha tetszik valaki, és emiatt a kezed elkezd remegni, azt könnyen észreveheti bárki, pedig még mindig nem mondtál semmit.

Lábak

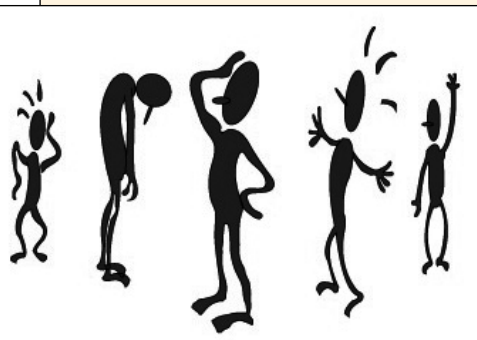
Toporgás, kalimpálás, rugózás, keresztbe-tetés és még rengeteg dolog, amit a lábadal művelhetsz. És ezek szintén nem felesleges mozdulatok, hiszen mindegyiknek megvan a

maga jelentése. Ha például ülsz, és lábfejjel időről időre dobantasz egyet-kettőt, az azt jelenti, hogy a lelkiállapotod nem kiegyensúlyozott. Ha keresztbe teszed a lábadat és a felül lévő lábadal kalimpálsz, az vagy azt jelenti, hogy dekoncentrált vagy, vagy azt, hogy izgulsz. Érdekes hát odafigyelni, ha nem szeretnéd, hogy akaratlanul is túl sok mindent elárulj magadról.

Torok

Ez ugyan hanghatással jár, de mégsem beszéd. Ha zavarodban köszörölni kezded a torokodat, akkor azzal elárulod a magabiztosságod hiányát, de ha valami érzelmi hatásra felsóhajtasz, az is világossá teszi a jelenlegi lelkiállapotodat. Persze megfelelő légzéstechnikával ezt is uralni tudod.

Összefoglalva, a testbeszéd egy teljesen hétköznapi és mindenkire vonatkozó dolog. Viszont hihetetlenül jó dolgokat ki tudsz belőle hozni, ha megtanulod tudatosan használni.

Szomorúak leszünk a szomorú zenétől?

Van valami a legszomorúbb számokban is, ami miatt hallgatjuk, illetve szeretjük őket. Na de mi is annyira jó a pityergős dalokban? Miért tudunk rájuk kattanni, vagy akár jobb kedvre derülni tőlük?

Egy friss tanulmány ezekre a kérdésekre derített fényt: a berlini Free University kutatói 772 résztvevőt vizsgáltak meg. A jelentkezőket a világ különböző pontjáról válogatták ki, hogy hiteles eredményt érhessenek el. Kiderült, hogy a szomorú zene egyáltalán nem biztos, hogy szomorúvá teszi a hallgatót, viszont az ellenkező hatásra nagyon is nagy az esély. A szomorú dalok nosztalgiát, békességet, érzékenységet és ámulatot is kiválthatnak belőlünk. Sokak érzelmi világának tesz jót, ha szomorkás zenéket hallhatnak. A zene által kiváltott szomorúságnak nem csak megfoghatatlan, esztétikai eredménye lehet: közrejátszik a közérzet alakításában, hiszen vigaszt nyújt, és szabályozza a negatív hangulatokat és érzelmek áradatát.

A nosztalgia az egyik legtöbbször felmerülő érzelem szomorú zene hallgatása közben, s ez nem meglepő, hiszen tudományosan bizonyított tény, hogy a zene szó szerint felidézhet elmúlt időket és régi helyeket. A

kutatás kimutatta, hogy amikor szomorúak vagyunk és bekapcsolunk magunknak egy kis melankolikus zenét, nem romlik a helyzet, hanem szabályozódik. Ez fontos felfedezés, mert így még többet megtudhatunk arról, hogyan is hat ránk a zeneterápia.

A kutatás azt is bebizonyította, hogy az egész arra készítheti az embereket, hogy reflektáljanak az élet komoly dolgaira, az emberi együttérzésre és az olyan érzelmek fontosságára, mint például a szeretet, a szerelem és a megértés.

Mit tudunk a szívről?

A szív rendületlenül pumpálja az oxigéndús vért testünk minden szegletébe: amellet, hogy létfontosságú szerv, nem pusztán az élet jelképe, hanem a szeretet is.

Február 14-én pedig nem csak a kedvesünkről emlékezünk meg, ez a nap hivatalosan a szív napja is. Néhány érdekes tény, amit talán még nem tudtál a jó öreg ketyegőről:

- A szív elképesztően sokat dobban egy nap alatt: körülbelül százszázötven ver, majd nyolcezer liter vért pumpálva a testünkbe. Egy átlagos ember szíve élete során több mint 2,5 milliárd-szor dobban meg.

- A hétfők (és a szünetek) a legrosszabb napok a szívrohamok tekintetében. A hét első napján sokkal nagyobb eséllyel kap valaki szív-rohamot, mint a hét többi napján. A rohamok száma azonban összesítve mégis karácsony és szilveszter tájékán tetőzik.

- A tanulás hatással van a szívbetegségekre: egy tanulmányban kimutatták, hogy minél tanulatlanabb valaki, annál nagyobb a kockázata valamilyen szívbetegségnek – a kutatók viszont még nem tudják, pontosan miért is függ össze ez a két dolog.

- A világ legnagyobb szíve a kék bálnáé: 680 kg, és elképesztően hatalmas, körülbelül egy kisebb autó méretéhez lehet hasonlítani. Az aortán egy felnőtt ember is átfér.

- A szív nem éppen ott van, ahol mondani szokták. Nem pontosan a mellkas bal oldalán található, hanem szinte teljesen középen, a tüdőlebegek között. A szív csücske kissé balra nyúlik el, ezért érezzük úgy, hogy inkább a bal oldalunkon ver.

- A férfiak szíve különbözik a nőkéétől. Azt szokták mondani, hogy a nőknek nagyobb a szívük, de ez a valóságban pont fordítva van: a női szív kisebb, körülbelül a férfi szív kétharmada, és gyorsabban is dobog. A férfiaknál percenként hetvenet ver, a gyengébbik nemnél hetvennyolcat. Sokszor nem is vesszük észre a szívrohamot, a nőknél ugyanis teljesen más tünetekkel jár. A férfiak erős mellkasi fájdalmat tapasztalnak, a nők pedig hányingert, émelygést, váll- vagy állkapocsfájdalmat.

- A szíved a testeden kívül is működhet, hiszen saját elektromos impulzusai vannak, és nem függnek olyan nagy mértékben a test idegrendszerétől. Ha minden ideget levágnánk

erről a szervről, az tovább dobogna, amíg el nem fogy az oxigén.

- A nevetés a legjobb orvosság a szívnek. A vidám és könnyed temperamentum a legegészségesebb: egy kutatás során kimutatták, hogy a vicces filmek 22 százalékkal gyorsíthatják a vérkeringést. A felmérést az a jelenség ösztönözte, hogy a szívrohamra hajlamosabb emberek kevésbé könnyen ismerik fel a humort, és kevésbé látják a dolgok jó oldalát vicces helyzetekben.

- A szívdobogás a billentyűk ki- és becsukódásának hangja. Ebből négy található a szervben, ezek felelősek a vér keringetéséért és helyes irányba tereléséért a szíven belül.

CSINÁLD MAGAD!

Apró Valentin-napi figyelmesség

Halacska hűtőmágnes

Kellékek: fehér, piros és testszínű dekor-gumi, mozgó szem, fekete vékony alkoholos filctoll, mágnes, ragasztó, piros filctoll, kétoldalú ragasztó, olló.

Elkészítése: A fehér dekorgumiból vágj ki egy 7 cm-es és egy 3 cm-es szívet, a piros dekorgumiból kettő 3 cm-es és egy 2 centis szívet, a testszínű dekorgumiból pedig egy 2 cm-es szívet! A 3 cm-es piros szíveket ragaszd a nagy fehér szív szárához! A 2 cm-es piros szívet ragaszd fel a halacszkára! Ragaszd fel a 3 cm-es fehér szívet a hal testére! A testszínű szívet ragaszd a hal fejére! Ez lesz a szája. Ezután ragaszd fel a mozgó szemet! Rajzold meg a halacska szempilláját és szemöldökét! A halacska hátuljára ragaszd a mágneset! Vágj ki kisebb szívecskéket a fehér papírból, annyit, ahány betűből áll az üzeneted. Piros filctollal írd fel az üzenetet a szívecskékre! Kétoldalú ragasztó segítségével rögzítheted a szívecskéket a hűtőre.

Háromdimenziós üdvözlőkártya

Vágj ki 2x12 db szívecskét különböző mintájú színes papírokból. Az alsó szíveket ragaszd fel a kettéhajtott papírra, majd a felső szívet varrd rá az alatta lévő szívre úgy, hogy pontosan fedjék egymást. Ezután hajtsd ketté a varrás mentén a felső szívet! Így eláll az alatta levőtől. Az üdvözlőkártya belsejébe ragassz 5–10 mm-rel kisebb piros lapot, és erre írd az üzenetted! Így kívülből szép, ízléses, kedves lapot adhatsz át a párodnak.

Egy üvegnyi kedves szó

Fogj egy dekoratív üveget és egy szép szalagot! Vágj ki sok színes szívet papírból! Mind-egyik szívre írd egy kedves szót, hajtsd ketté, és dobáld az üvegbe, amíg tele nem lesz. Tedd rá a tetejét, kösd át a színes szalaggal, és már kész is az ajándékod.

Rejtett üzenet

A kép utasításaid követve egy eredeti csomagolású üzenetet készíthetsz. Nemcsak Bálint-napra, bármelyik ünnepnapon kedves kis meglepetést okozhat annak, akinek adod. A labda formájú papírt, vagy ruhaanyagot úgy kell meghajítani, hogy egy papírcsíkra írt üzenet elrejtendő legyen benne. Végül a papírt, vagy ruhaanyagot félbehajtsuk és pillanatra ragasztóval, egy kis gombbal összetűzzük.

FELHÍVÁS

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. meghirdeti a Szülőföldön magyarul című program felhívását a nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz-támogatás, illetve hallgatói támogatás igénylésére a 2017/2018-as tanévre.

Célja: a szerbiai magyar nyelvű oktatás és nevelés támogatása.

A támogatás formája: vissza nem térítendő támogatás.

I. Támogatásra jogosultak:

1. a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 367/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: BGA Vhr.) 32/C. §-ában foglaltak szerint nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz-támogatásban részesülhetnek:

a) azok az óvodáskorú gyerekek, akik a 2017/2018-as tanév kezdete óta Szerbiában működő akkreditált óvodában teljesen magyar nyelvű nevelésben vesznek részt,

b) azok az általános és középiskolás tanulók, akik az 1999. augusztus 31-ét követő időszakban születtek, és Szerbiában működő, akkreditált oktatási intézményben alap- vagy középfokú tanulmányait folytatják

ba) alap- vagy középfokú tanulmányait magyar nyelven folytatják, és Szerbia közoktatási rendszerének tanulmányi időszakokra vonatkozó rendelkezései okán kötelező képzésben részesülnek,

bb) egyéb magyar nyelvű oktatásban (pl. anyanyelvápolásban) részesülnek, és a lakóhelyükön napi bejárással elérhető távolságon belül nem működik magyar nyelvű oktatási intézmény vagy magyar nyelvű tagozat,

bc) sérült vagy halmozottan sérült magyar nemzetiségű kiskorú személyek, akik nem akkreditált nevelési és oktatási intézményben folytatnak magyar nyelvű tanulmányokat, vagy egyéb magyar nyelvű nevelésben részesülnek,

bd) olyan kiskorú személyek, akik sajátos nevelési igényeinek megfelelően részben vagy teljes egészében magyar nyelvű – nevelésben és oktatásban vesznek részt,

c) továbbá azok a középiskolai tanulók, akik a 2017/2018-as tanév megkezdéséig tizennyolcadik életévüket betöltötték, de az adott állam közoktatási rendszerének tanulmányi időszakokra vonatkozó rendelkezései szerint kötelező képzésben részesülnek.

2. a BGA Vhr. 32/C. § (3) bekezdésében foglaltak szerint hallgatói támogatásban részesülhet:

– az a nappali tagozatos hallgató, aki Szerbiában működő felsőoktatási intézményben alap- vagy magiszteri tanulmányait teljes egészében vagy részben magyar nyelven folytatja.

II. Az I. pont szerinti támogatásokra nem jogosult:

a) az az alap- vagy középfokú oktatási intézményben tanuló, aki a 2017/2018. tanév első félévében több mint 50 tanórát igazolatlanul hiányzott;

b) az egyéb magyar nyelvű oktatásban részesülő tanuló, aki a 2017/2018. tanév első félévében a magyar tanórák több mint 10%-áról igazolatlanul hiányzott;

c) az az igénylő, aki az igénylést (adatlap + mellékletek) a megadott határidőn túl, illetve hiányosan nyújtja be, és a felszólításban szereplő határidőn belül sem pótolja a hiányosságokat;

d) azon személy, akire a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény 1. § (3.) bekezdése alapján a törvény hatálya nem terjed ki¹;

e) az a hallgató, aki nem nappali tagozaton folytatja tanulmányait;

f) az a hallgató, aki nem Szerbiában működő felsőoktatási intézményben folytatja tanulmányait.

A fenti feltételek bármelyikének fennállása esetén az igénylést érdemi vizsgálat nélkül elutasítják.

III. Támogatás összege és jogcíme:

A. NEVELÉSI, OKTATÁSI, valamint TANKÖNYV- ÉS TANESZKÖZ-TÁMOGATÁS – 22.400 Ft-nak megfelelő EUR

B. HALLGATÓI TÁMOGATÁS – 2.800 Ft-nak megfelelő EUR

A támogatás a 2017/2018-as tanévre egy alkalommal igényelhető.

A Szülőföldön magyarul program teljes támogatási keretének forrása a Bethlen Gábor Alap 2018. évi költségvetésének „Nemzetpolitikai célú támogatások” előirányzatán rendelkezésre álló összeg.

IV. Igénylési feltételek:

Az I.1. pontban megjelölt, nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz-támogatásra vonatkozó igénylési feltételek:

– megfelelően kitöltött adatlap (a dokumentum minden adatának megadása kötelező, a kitöltési útmutatónak megfelelően);

– kötelezően csatolandó mellékletek:

a) a gyermek(ek) születési anyakönyvi kivonatának másolata és – ha rendelkezésre áll – személyazonosító okiratának fénymásolata;

b) a szülő/törvényes képviselő érvényes személyazonosító okiratának fénymásolata. Ha a törvényes képviselő nem az anyakönyvezett anya vagy apa, mellékelni kell az igénylés beadására

vonatkozó jogosultságot igazoló dokumentumot (válásról szóló bírósági végzés, a törvényes képviselő megbízásáról szóló hatósági döntés stb.);

c) a gyermek(ek) óvodai, iskolai előkészítő- vagy iskolátogatási igazolásának eredeti példánya, amely tartalmazza az adott osztály/tagozat/csoport tannyelvének megjelölését, valamint a 2017/2018-as tanév első félévében felhalmozott igazolatlan órák számát az osztálytanító vagy az osztályfőnök aláírásával hitelesítve. Az egyéb magyar nyelvű oktatásban részesülő tanulók esetében az igazolásnak tartalmaznia kell a hivatalosan előírt, magyar nyelven tartott órák számát és a 2017/2018-as tanév első félévében felhalmozott igazolatlan órák számát. Utólag módosított, törölt, javított, felülírt igazolásokat nem fogadjunk el.

A I.2. pontban megjelölt hallgatói támogatásra vonatkozó igénylési feltételek:

– megfelelően kitöltött adatlap;

– kötelezően csatolandó mellékletek:

a) az igénylő érvényes személyazonosító okiratának fénymásolata;

b) az igénylő hallgató jogviszonyát igazoló okirat eredeti példánya, amely igazolja, hogy tanulmányait teljes egészében vagy részben magyar nyelven folytatja.

Ha az igénylés vagy a kötelezően csatolandó bármelyik melléklet hiánypótlásra szorul, akkor az igénylő köteles az írásbeli értesítő kézhezvételétől számított 15 napon belül a kért adatokat vagy mellékleteket pótolni, ellenkező esetben az igénylés érvénytelennek minősül.

Hiánypótlásra csak egyszer van lehetőség.

Az adatlapon kérjük a lakhelyet és a levelezési címet (ha más, mint a lakhely) pontosan feltüntetni.

Kérjük, tüntessék fel e-mail-elérhetőségüket és telefonszámukat az esetlegesen felmerülő problémák gyorsabb ügyintézése érdekében.

V. A benyújtás módja:

1. Jelen felhívás alapján a 2017/2018-as tanévre igényelhető támogatásokra a 2018. január 31-e és 2018. március 14-e közötti időszakban lehet igényeket benyújtani. Az igénylés utolsó postára adási dátuma:

2018. március 14.

2. Az igénylést jelen felhívás mellékletét képező adatlapon, papíralapon lehet benyújtani személyesen a Concordia Minoritatis Hungaricae (a továbbiakban: CMH) irodákban vagy postai úton 1 (egy) eredeti példányban, zárt borítékban, ajánlott küldemény formájában.

VI. Az adatlap beszerezhető:

A formanyomtatványok az előző pontban feltüntetett irodák bármelyikében beszerezhetők, illetve a www.cmh.org.rs honlapról letölthetők.

VII. Az igénylések elbírálása, a támogatás folyósítása:

A beérkezett igénylésekről a CMH – ellenőrzés és feldolgozás után – javaslatot tesz a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-nek, aki döntési javaslatát a Bethlen Gábor Alap felett rendelkező bizottság (a továbbiakban: bizottság) elé terjeszti. Az igénylő a bizottság döntéséről írásos tájékoztatást kap.

Sikeres igénylés esetén a megítélt támogatási összeg folyósítása kizárólag banki átutalással történik, a bizottság által meghatározott összegben.

A támogatásokkal kapcsolatban további tájékoztatást kaphatnak a lentiekben feltüntetett CMH-irodákban, valamint a Szerbiában megjelenő magyar nyelven írott nyomtatott sajtóban és elektronikus médiában is.

VIII. Az igénylési csomag elemei:

a.) felhívás,

b.) adatlap,

c.) útmutató.

Az igényléssel kapcsolatos kérdésekben az alábbi elérhetőségen kérhető tájékoztatás:

SZABADKAI CMH-IRODA

08:00–15:00

24000 Szabadka, Ptujaska 1.

(Ptuj utca 1.)

Tel.: 024/552-976

ZOMBORI CMH-IRODA

08:00–15:00

25000 Zombor, Petar Bojović körút 13.

Tel.: 025/442-910

ZENTAI CMH-IRODA

08:00–15:00

24400 Zenta, Boško Jugović 20/A

Tel.: 024/811-727

NAGYBECSKERÉKI CMH-IRODA

08:00–15:00

23000 Nagybecskerek, Petőfi 1.

Tel.: 023/510-251

ÚJVIDÉKI CMH-IRODA

08:00–15:00

21000 Újvidék, Svetozar Miletić 4.

Tel.: 021/420-107

TEMERINI CMH-IRODA

08:00–15:00

21235 Temerin, Újvidék u. 344.

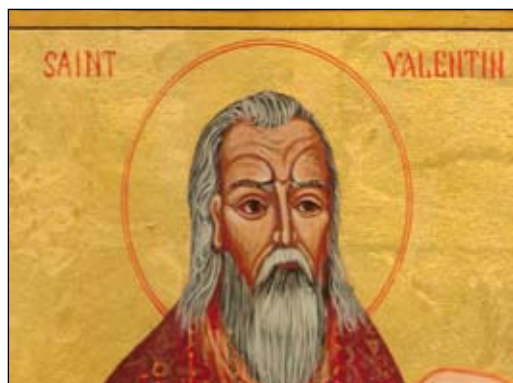
Tel.: 021/842-373

¹ „Nem terjed ki a törvény hatálya arra a személyre

a) aki magyar állampolgárságát önként tett nyilatkozata alapján veszítette el;

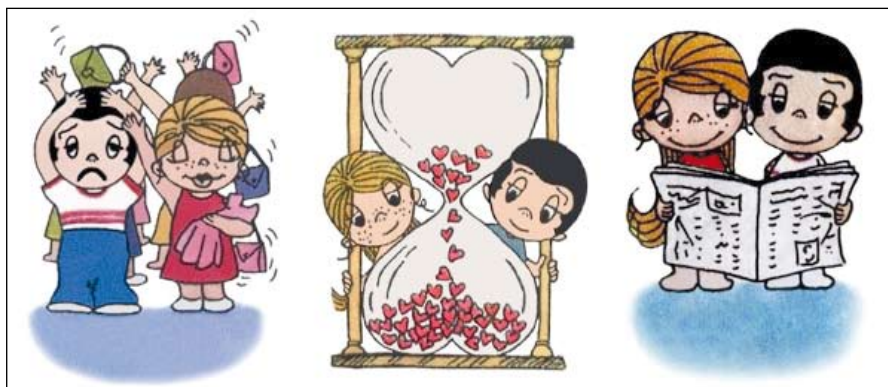
b) akinek magyar állampolgárságát azért vonták vissza, mert azt csalárd módon szerezte meg;

c) aki Magyarország területén bevándorolt, letelepedett, menekült vagy menedékes jogállást szerzett.”

A Te Valentinod

Legendák a szerelem napja körül

Sok ember számára jeles nap február 14-e, Bálint napja. A szerelem ünnepeként emlegetjük, a szeretet és a szeretetteljes kapcsolatok hivatalos világnapjaként ugyanúgy. Nem volt ez mindig így. És főleg nem voltak mindig piros szívek az üzletek kirakatában Bálint-, vagy Valentin-nap közeledtével, meg nem küldözgették a szerelmesek SMS-eiket a nagy „Ő”-nek, legfeljebb verseket írtak egymásnak. Akkor honnan ered a nap megünneplése? Mikor vált a nagy érzelmek, a szerelmesek, az ajándékozás, és talán a romantika napjává?

A Bálint-nap megünneplése az utóbbi két évtizedben terjedt el tájainkon, a nyugati világban pedig korábban. A gyökerek azonban jóval régebbi időkre nyúlnak vissza. A legenda szerint a 270-ben tartott ünnepen végezték ki Valentint, az üldözött keresztény püspököt. Bizonyos nézetek szerint Valentint azért ítélték halálra, mert segített üldözött keresztény társainak, sőt egyiket-másikat ki is mentette a

börtönből, míg más források szerint Valentin titokban párokat adott össze, noha ezt II. Claudius megtiltotta, mondván: a nőtlen katona lojálisabb a nősnél.

A legenda szerint a kivégzés előtt Valentint börtönben őrizték. A börtönőrnek volt egy vak lánya, akit Valentin imádsággal meggyógyított. Egy másik variáció szerint ez a lány teljesen ép látású volt, viszont szerelembe esett Valentinnal.

Amikor a férfit vitték a vesztőhelyre, akkor odakiáltott, hogy „a Te Valentinod”, illetve egy másik változat szerint levélkét dobott a (vakságból felgyógyult) lány felé az imént idézett szöveggel. A teljesség kedvéért van egy harmadik variáció is, amelyben nincs semmilyen lány, csak annyi, hogy miközben elvitték,

azt kiáltotta a tömegnek, hogy „Ne felejtsetek Valentint!”, és hogy „Szeretlek benneteket!” Mint kitűnhet, a szeretet motívuma mindhárom esetben meghatározó erővel van jelen, s ennyiben mintegy előkészíti a napjainkra meghonosodott szokásokat.

Szólások, közmondások

A szerelem vak. A szerelem sötét verem. A király és a gazdag lány soha nem tudja, ki szereti igazán. Ahol a szívek szeretnek, sok sérelmet elfelednek. Aki szeret, kétszer él. Álomban, szerelemben nincs lehetetlen.

Tény továbbá, hogy 496. február 14-én I. (Szent) Gelasius pápa elrendelte, hogy e napon ünnepeljék Szent Valentin napját, mivel ez a nap Valentin püspök halálának évfordulója. (A Valentin név magyar megfelelője: Bálint.) Az ősi pogány templomi áldási ceremóniákból alakultak ki a Valentin-napi szokások. Ezt a napot az angolok már 1446-ban ünnepelték. Az 1700-as években váltak divattá a Valentin-verseskötetek, a XIX. században ezen a napon már üdvözlőkártyákat is küldtek egymásnak az emberek.

Valentin-napi bálakat a hagyományos formában a XIV. század óta tartanak. Elsőként Angliában terjedt el a szokás, és német közvetítéssel került át Európa keletibb felébe. Az ünnep ma ismert módja 1950 óta létezik, alakul, formálódik.

Emberi? Isteni?

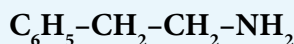
„Egy óra hosszat szeretni – állati dolog.
Egy évig szeretni – emberi dolog.
Egy egész életet át szeretni – anyagi dolog.
Egy életet át csak egyet szeretni – isteni dolog.”

Lacordaire

A szerelem kémiai kémiája

Szeretet és szerelem témában mindenki érintett. Sokféle szerelem van. Vannak rövidke fellángolások, és vannak hosszabb, szeretetbe átlényegülő szerelmek. Hogy közben hormonokat termelünk? Istenem, hát emberek vagyunk! A szerető és a szerelmes ember „vegykonyhája” rendkívül érdekesen működik. A szerelmesek egymásra találását kísérő külső jelekért, mint amilyen a pirulás, tenyérizzadás, szaporább szívdobogás, kellemes eufória (felfokozott kedélyállapot), elsősorban az agysejtekben termelődő fenil-etil-amin (PEA) a felelős. Ezt a vegyületet „szerelmi szubsztanciaként” is szokták emlegetni:

Az ezt követő emelkedett lelkiállapotot és boldogságérzetet, a szerelmet az agyban hirtelen nagy mennyiségben termelődő szerelmi szubsztancia, a fenil-etil-amin okozza. Ez a vegyület az amfetaminok családjába tartozik, ezek az eufóriát okozó legismertebb vegyületek.

Határátkelés

Az egérke és az elefánt át akarnak menni a határon. Odaérnek, és a határőr ezt mondja:

– Az egérke mehet, az elefánt marad.

Másnap is ugyanez történik. Harmadnap az egérke félbevág egy zsemlét, az egyik felét az elefánt hátára, a másikat a hasára teszi. A határőr ismét ezt mondja:

– Az egérke mehet, az elefánt marad.

Az egérke halkán megkérdezi:

– De a szendvicsemet, ugye, átvihetem?

Fáradt olaj

– Ki az abszolút udvarias?

– Aki a fáradt olajat is helytel kínálja.

Papucs

– Jean, miért csak a bal papucsomat tette az ágy elé?

– Mert ön, uram, mindig bal lábbal kel fel.

Névadás

– Hogy nevezik az apró termetű kémet?

– ?

– Picikém.

Palacsinta

Repül a hiperszonikus elefánt. Hirtelen meglátja a nyuszika, aki éppen palacsintát sütöget, és megdobálja vele. Az elefánt leszáll, és megkérdezi:

– Nyuszika, ez szándékos volt?

– Nem, lekváros.

Falióra

Feleség a férjhez:

– Képzeld, a falióra leesett! Ha egy másodperccel hamarabb történik, a fejemre zuhan.

– Ez az óra mindig is késett.

Mit csinál a nyuszika?

Ül a nyuszika a szakadék szélén, és reszeli a körmét. Arra megy a medve, és megkérdezi:

– Hát te nyuszika, mit csinálsz?

– Ülök a szakadék szélén, reszelem a körömöm, és várom a farkast.

Arra megy az őz, és megkérdezi:

– Hát te nyuszika, mit csinálsz?

– Ülök a szakadék szélén, reszelem a körömöm, és várom a farkast.

Jön a farkas, és megkérdezi:

– Hát te nyuszika, mit csinálsz?

– Ülök a szakadék szélén, reszelem a körömöm, és hülyeségeket beszélek.

Teszt

A rendőr megállít egy enyhén ittas autóst:

– Uram, nem akar részt venni egy alkoholteszten?

– De igen, melyik kocsmába megyünk?

Hogy hívják

– Hogy hívják azt az embert, akinek a karrierje romokban hever?

– ?

– Régész.

Még hogy én "NETFÜGGŐ" vagyok?

Veszélyes?

– Kinek abszolút veszélyes forró lábfürdőt venni?

– A hóembernek.

Hamlet

A rendőrt kérdi a fia:

– Apa, te tudod, ki volt Hamlet?

– Persze, fiam, de jobb, ha utánanézel a Bibliában.

Tréfa

Harci repülőgép közelít éjszaka az anyahajó felé.

– Torony a vadásznak: azonosítsd magad!

– hallatszik a rádióban.

Mivel a pilóta épp tréfás kedvében van, így felel:

– Találd ki, hogy ki vagyok?

A torony erre lekapcsolja az összes fényt:

– Előbb te találj ki, hogy hol vagyok, öreg.

Jó és rossz hír

A matróz lemegy a gályarabokhoz:

– Van egy jó és egy rossz hírem. Melyikkel kezdjem?

– A jóval.

– A jó hír az, hogy ma tripla rumot kaptok.

A gályarabok örülnek.

– A rossz hír, hogy ma a kapitány vizisízni akar.

Skóciában

– Hogy hangzik a skót szakácskönyv első receptje?

– ?

– Menj át a szomszédba, és kérj kölcsön két tojást.

Ki kezdte?

– Megmondom anyunak, hogy sárral dobálsz! – mondja Öcsi a testvérének.

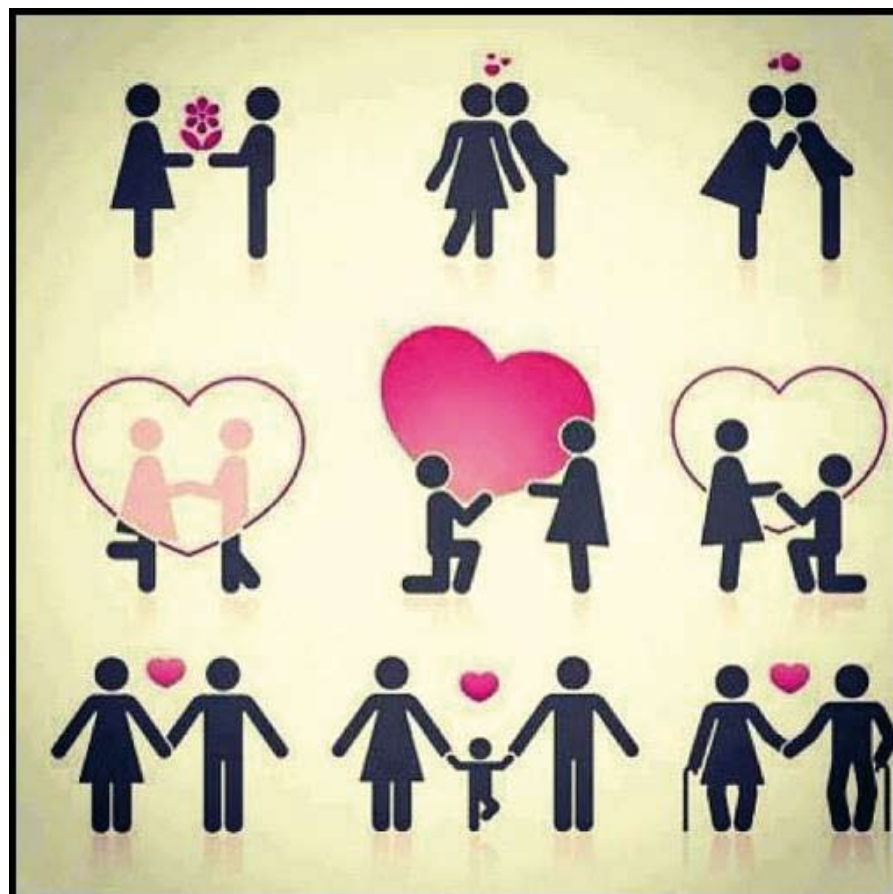
– Mit akarsz, te kezdted – válaszol a testvér.

– Igen, de én nem találtalak el!

Hamis

– Mi az abszolút kaktuszhamisítvány?

– A cserépbe ültetett sündisznó.

Ez a szerelem

TÖRÖM A KOBAKOM

Mondj két szót, mindkét szó ugyanazokból a betűkből álljon: a, á, i, l, t

t _ _ _ l t _ _ _ l

Mondj két szót, mindkét szó ugyanazokból a betűkből álljon: a, á, t, k

a _ _ _ a a _ _ _ a

Mondj két szót, mindkét szó ugyanazokból a betűkből álljon: b, e, é, r, v

v _ _ _ b v _ _ _ b

Mondj két szót, mindkét szó ugyanazokból a betűkből álljon: á, i, k, l, t

k _ _ _ t k _ _ _ t

Találd meg a helyes választ!

- Melyik nem szén?
 smaragd
 grafit
 gyémánt
- Melyik nem lánchegység?
 Himalája
 Alpok
 Altaj
- Melyik nem közel-keleti ország?
 Szíria
 Görögország
 Irak
- Mit mér a Beaufort-skála?
 szélesség
 hőmérséklet
 vízmélység
- Mely országtól választja el a Duna Vajdaságot?
 Románia
 Magyarország
 Horvátország
- Hogy hívták a középkorban Versec várát?
 Érkaras
 Érsomlyó
 Érhegy
- Melyik nem római szám?
 M
 L
 S
- (Megoldás: smaragd, Altaj, Görögország, Vízimélység, Horvátország, Érsomlyó, S)

Farsangi rímfaragó

Írd a hiányos sorok végére a megfelelő rímeket! Biztos lesz ötleted, talán nem is egy! Az osztályban összemérhetitek képzelőerőtöket!

Szól a zene, áll a bál,	Van itt sárkány és boszorka,
Krémet kever a	Főnyeremény lesz egy
Van itt óriás, és van törpe,	Álarcodat ha leteszed,
Alma, szőlő, dió,	Megeheted

Esztendő's találó'sdi

- Vigyázz rá, mert nagyon ravasz, s hamar becsap – ő a
- Trikóban és sortban jár, s folyton strandol – ő a
- Bármilyen éber a csósz, mindent elhord – ő az
- Fagytól, jégtől sose fél, szánon szalad – ő a

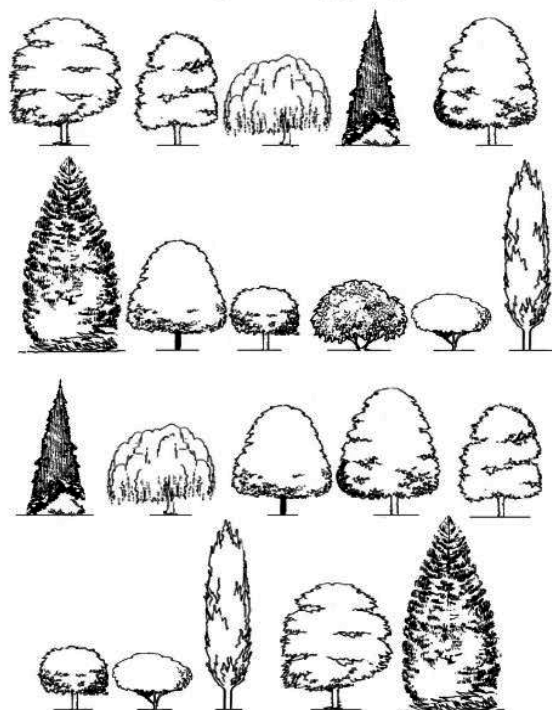
(Megfejtés: tavasz, nyár, ősz, tél)

Mit jelentenek ezek a közmondások?

Érdeemes elgondolkozni rajta, milyen bölcsességet rejtnek magukban ezek a közmondások.

- Aki sokat beszél, keveset cselekszik.
 Ne adjál tanácsot, ha nem adhatsz kalácsot.
 Nem fogja meg a rozsda az aranyat.
 Dúló falra ne támaszkodj!
 Nagy teher is könnyű, ha többen emelik.

KAKUKKTOJÁS

Melyik fából van csak egy?

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Idei 2. számunk nyereménykérdése egy díszítőelemre vonatkozott. Fel kellett ismertetni, hogy a medálakon levő csaknem egyforma díszítés mit ábrázol. Nem lehetett nehéz a kérdés, különösen a lányoknak nem, hiszen ők általában jobban odafigyelnek az ékszerekre, bízura, és általában a díszítőelemekre. A helyes válasz: életfa. Ez a motívum gyakran megjelenik a díszítések között, lehet azért, mert szép, de azért is, mert minden növényi ábrázolás közül

az életfa, más néven világfa a legösszetettebb és legegységesebb jelentésű. Utal életre és halálra, az örök fejlődésre és növekedésre, a folytonos megújulásra.

A szerencsés nyertes a **zenta-gunarasi Fehér Opletán Anna, az Október 18. iskola ötödikes tanulója**. Könyvjutalmát a jövő hónap elején postázzuk.

Újabb feladványunk is a mellékelt fotóhoz kapcsolódik. Valójában fél fotóról van szó, a másik felét azonban könnyű odaképezni. Egy olyan figuráról van szó, mely napjainkban is a moziba csalogatja a szerencsésebb közönséget, aki moziközelben él. Ha mégsem tudnátok gyakran moziba menni, attól még hiszszük, hogy felismeritek a képen látható szimpatikus filmhőst. Egy pontos választ adó olvasónk ezúttal is jutalomban részesül.

A választ küldjétek el mielőbb címünkre, legkésőbb **2018. február 15-éig!** Levélcímünk változatlan: **Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad**, e-mail: **jopajtas.szerk@magyarszo.rs**

Kérjük, a nevetek mellett tüntessétek fel iskolátok nevét, az osztályt és a lakcímet is. Köszönjük!

ÜNNEPI RAJZ- ÉS ESSZÉPÁLYÁZAT

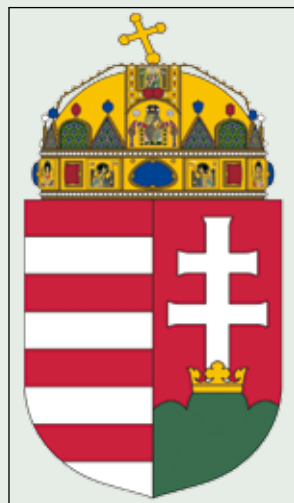
A magyar címert és zászlót ünnepeljük

A zászló és a címer a közösség összetartozásának jelképei. Számunkra, magyar emberek számára különös jelentőséggel bírnak. Ennek legfőbb oka, hogy bár Magyarország határai nem esnek egybe a magyar nemzet határaival, nyelvi, kulturális és történelmi hagyományainál fogva a nemzet mégis egységes. Ennek az összetartozásnak – a Himnusz mellett – a legfontosabb jelképe a magyar zászló és a nemzeti címer.

A pályázatokat két témakörben (Magyar zászló és címer, valamint Mátyás, az igazságos), illetve két műfajban (rajz és esszé), és a rajzpályázat esetében hét, az esszépályázat esetében pedig három korcsoport számára írták ki.

Az óvodásoktól az egyetemi hallgatókig mindenki jelentkezhet, a nyertesek értékes jutalomban részesülnek.

A Kárpát-medencében élő pályázóknak postai úton a Nemzetstratégiai Kutatóintézet 1368 Budapest Pf.: 178., Magyarország

címre kell elküldeniük munkájukat. A művek beérkezési határideje 2018. február 26., hétfő déli 12.00 óra. Részletes ismertető a tanar.rs honlapon található.

Csaknem kilencvenen versenyeztek matematikából!

Nem sokkal a második félév kezdete után, január 19-én a szabadkai Széchenyi István iskola központi épületében megtartották az iskolai matematikaversenyt. A versenyen csak az elsősök és a másodosok nem vettek részt. A diákoknak 120 perc állt rendelkezésükre, hogy a legjobb tudásuk szerint oldják meg a feladatokat. Büszkék vagyunk rá, hogy csaknem kilencven diák mérte össze tudását – jelentik a tudósítók az iskola honlapján.

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matiče srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm
Tartomány

Magyar
Nemzeti
Tanács

Vajdasági magyar
gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (lapfajlagdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna**
■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Tóth Eszter** ■ Állandó munkatársak: **Bori Mária, Farkas Ilona, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda**
■ Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.rs ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás-előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel)
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken
■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs